

Biz bazar iqtisadiyyatını vergi yolu ilə tənzimləməliyik.

Heydər ƏLİYEV

Vergilər

№ 26 (817) ■ 6 iyul 2016

www.vergiler.az

Qiyməti: 55 qəp.

Regionlar qeyri-neft sektorunun əsas ünvanıdır

Prezident İlham ƏLİYEV: «Bizim bütün işlərimiz konkret xarakter daşıyır. Verdiyimiz bütün vədlər yerinə yetirilir»

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas istiqamətlərindən biri də regionların inkişafıdır. Bunun ilkin səbəbi təxminən 13-15 il əvvəl ölkənin ümumi inkişafında bölgələrin payının və rolunun az olması idi. Odur ki, cənab İlham Əliyev gözlənilən neft gəlirlərinin qeyri-neft sektorunun, o cümlədən regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilməsinin vacibliyini önə çəkirdi. Bu baxımdan 2004-cü ildən etibarən bölgələrin inkişafı dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətlərindən birinə çevrildi.

Həmin ildən başlayaraq hər biri 5 illik dövrü (2004-2008, 2009-2013 və 2014-2018-ci illəri) əhatə edən 3 regional inkişaf dövlət proqramı qəbul olundu. Elə ilk dövlət proqramının icrasından sonra ölkənin makroiqtisadi göstəricilərinə regionların xüsusi çəkisi xeyli yüksəldi. Bu, ilk növbədə, yerlərdə sahibkarlığın inkişafı, yeni emal müəssisələrinin istifadəyə verilməsi, sosial infrastrukturun yenidən qurulması, bölgələrin xammal potensialının hərəkətə gətirilməsi və s. tədbirlər hesabına mümkün oldu. Xatırladaq ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair ilk Dövlət Proqramının icra olunduğu 5 il (2004-2008) ərzində ölkə üzrə ÜDM istehsalı 5, qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 1,8 dəfə artmış, 2008-ci ilin yekunlarına görə ümumi daxili məhsulda qeyri-dövlət bölməsinin payı 84,5 faizə çatmışdır. Bunlardan əlavə, həmin dövrdə qeyri-neft sektoruna yatırılan sərmayə 6,2 dəfə artaraq ümumi investisiyaların strukturunda 2003-cü ildəki 26,8 faizdən 69 faizə yüksəlmişdir. Xalqın sosial vəziyyətinə gəldikdə isə, 2003-2008-ci illərdə əhalinin gəlirləri 4 dəfə artmış, yoxsulluğun səviyyəsi 45 faizdən 13,2 faizə enmişdir. O illər Azərbaycanı bütün regionlar üzrə 27,5 min yeni müəssisə fəaliyyətə başlamış, 547,5 mindən çox daimi iş yeri açılmışdır. 2009-2013-cü illəri əhatə edən regionların

sosial-iqtisadi inkişafına dair ikinci Dövlət Proqramının da nəticələrinin xüsusi çəkisi ölkənin ümumi makroiqtisadi göstəricilərində kifayət qədər böyük olmuşdur. Təkcə bir faktı nəzərə çatdırmaq: sözügedən dövlət proqramının icra olunduğu ilk ildə sənədin icrasını şəxsi nəzərətinə götürmüş Prezident İlham Əliyev bölgələrdə 27 dəfə səfər edərək ən müxtəlif təyinatlı 105 obyektin açılışını etmiş, 14 obyektin təməlini qoymuşdur. Ümumiyyətlə, hər iki proqramın icra olunduğu 10 il ərzində Azərbaycanda ÜDM istehsalı 3,4, qeyri-neft sektoru 2,6, əhalinin gəlirləri 6,5 dəfə artmış, yoxsulluğun səviyyəsi 5,3, işsizlik 5 faizə enmişdir. 2004-2013-cü illərdə ölkədə 56 minə yaxın müəssisə fəaliyyətə başlamış, 900 mindən çox daimi iş yeri yaradılmışdır. Bu müddətdə yalnız regionlarda məhsul buraxılışı 3,2, o cümlədən sənaye məhsulu istehsalı 3,1, orta aylıq əməkhaqqı 7,3 dəfə artmışdır. 10 il ərzində bölgələrdə 2708 məktəb, 38-i mərkəzi xəstəxana olmaqla 500-dən çox səhiyyə, 700-ə yaxın mədəniyyət, 250-dən artıq idman və gənclər obyektini tikilmiş və ya əsaslı təmir olunmuşdur.

Hazırda üçüncü dövlət proqramı icra edilir. Artıq sənədin qəbulundan 2 il ötüb və müəyyən nəticələr məlumdur. Əvvəlcədən qeyd etmək ki, bu dövlət proqramında da bölgələrin potensialından daha səmərəli istifadə etməklə qeyri-neft sektorunun inkişafı, kommunal xidmət və digər infrastruktur obyektlərinin, eləcə də yeni emal və istehsal müəssisələrinin yaradılması, mövcud müəssisələrdə istehsalın genişləndirilməsi, rabitə və informasiya texnologiyalarının tətbiqinin sürətləndirilməsi, sosial infrastrukturun yaxşılaşdırılması, o cümlədən müasir standartlara uyğun təhsil, elm, səhiyyə, mədəniyyət və idman obyektlərinin inşası, yenidən qurulması, əlillər və şəhid ailələri üçün yaşayış binalarının tikintisi üzrə kompleks tədbirlər nəzərdə tutulmuşdur.

Bu dövlət proqramının da icrası Prezident İlham Əliyevin şəxsi nəzarəti altındadır. Odur ki, sənədin qəbulundan ötən iki il ərzində də bölgələrdə davamlı inkişaf baş vermiş, makroiqtisadi göstəricilər daha da yaxşılaşmışdır. Təkcə ötən il Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vasitəsi ilə regionlarda fəaliyyət göstərən 5015 sahibkara 158,6 milyon manat güzəştli kredit verilmiş və bu hesaba 9800-dən çox yeni iş yeri açılmışdır. Yeri gəlmişkən onu da qeyd etmək ki, həmin dövrdə verilmiş kreditlərin 63,8 faizi regionların payına düşmüşdür. Güzəştli kreditlərin isə 85,6 faizi aqrar sektorun inkişafı üçün ayrılmışdır. Bu sırada digər mühüm fakt ümumi sərmayənin 55 faizdən çoxunun qeyri-neft sektoruna yönəldilməsidir.

2015-ci ildə dövlət başçısı Sumqayıt və Mingəçevir şəhərlərində, Naxçıvan MR-də, eləcə də Qusar, Bərdə, Astara, Lənkəran, Şabran, Siyözen, Xızı, Kürdəmir, Ucar, Göyçay, Cəlilabad, Ağsu, Zaqatala və Şəki rayonlarında bir sıra infrastruktur obyektlərinin açılış və təməlqoyma mərasimlərində iştirak etmiş, istehsal təyinatlı müəssisələrin fəaliyyəti ilə tanış olmuşdur. Söz düşmüşkən, 3-cü dövlət proqramının icrası çərçivəsində - 2014-2015-ci illərdə ölkədə 15,4 min yeni iri müəssisə yaradılmış, 189,1 mini daimi olmaqla 237,3 min iş yeri açılmışdır.

Ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə qeyri-neft sənayesi sahəsində fəaliyyət göstərən kiçik və orta sahibkarlara dəstək vermək, eyni zamanda əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunu artırmaq üçün bu gün Neftçalada Sənaye Məhəlləsi və Mingəçevirdə Sənaye Parkı yaradılır. Bundan başqa, Prezident İlham Əliyev müasir elmi və texnoloji nailiyyətlərə əsaslanan innovasiya və yüksək texnologiya sahələrinin genişləndirilməsini, elmi tədqiqatlar aparılmasını və yeni texnologiyaların işlənilməsi üzrə müasir komplekslərin yaradılmasını təmin etmək məqsədi ilə Mingəçevir Yüksək Texnologiyalar Parkının, həmçinin olvan metal filizi yataqlarının öyrənilməsi, işlənməsi və idarə olunması üçün «AzerGold» QSC-nin yaradılması barədə fərman və sərəncam imzalamışdır.

Sözsüz ki, bütün bu və digər tədbirlər regionlarla bərabər qeyri-neft sektorunun da inkişafını sürətləndirməyə hesablanmışdır. Bu isə indiki mürəkkəb zamanda çox vacib məsələdir. «Əgər biz vaxtilə regionların inkişafına böyük diqqət göstərməsəydik, çox güman ki, iqtisadiyyatımız bu gün birtərəfli iqtisadiyyat kimi özü göstərə bilərdi. Bizim məqsədimiz isə ondan ibarətdir ki, iqtisadiyyatımız çoxsaxəli olsun. Xüsusilə qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük diqqət göstərilir». Prezidentin hələ neçə il əvvəl dediyi bu sözlərin aktuallığını zaman özü təsdiqləyir. Dövlət başçısının məhz belə pragmatik fəaliyyətinin nəticəsidir ki, Azərbaycan bu gün özündən asılı olmayan səbəblər üzündən yaranan bütün çətinliklərdən ağırsız və fəsadsız çıxmağı bacarır.

«Azərbaycan» qəzeti, 5 iyul 2016-cı il

Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik

Hörmətli həmvətənlər! Sizi müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə ürekdən təbrik edir, ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm.

Müqəddəs kitabımız Qurani-Kərimin nazil olduğu mübarək Ramazan ayı mənəviyyəti möhkəmləndirən, müsəlmanlar arasında dini-mənəvi birlik duyğusunu gücləndirən, hər bir şəxsin daxili kamilliyinin formalaşmasına xidmət edən aylardan biridir. Bu bayram insanları savab əməllərə davət edir, onları yer üzündə sülhün, əmin-amanlığın və qardaşlığın bərqərar olması naminə birgə səylər göstərməyə çağırır.

İslam dünyasının mədəni mərkəzlərindən biri kimi tanınmış Azərbaycanda dini və milli-mənəvi dəyərlərə hörmət həmişə xüsusi həssaslıqla qorunub saxlanılmışdır. Bu gün əsl tolerantlıq örnəyinə çevrilən ölkəmizdə ayrı-ayrı dinlər və təriqətlər arasında qarşılıqlı hörmətin inkişaf etdirilməsi dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindəndir.

Azərbaycanda müxtəlif milli və dini mərasimlər, o cümlədən, Ramazan bayramı hər il dövlət səviyyəsində təntənəli şəkildə qeyd olunur. Eyni zamanda məmmunluqla deyə bilərik ki, ölkəmizdə yaşayan bütün dinlərin nümayəndələri bəşəri hadisə olan Ramazan bayramına böyük sevgi ilə yanaşır, ölkəmizin multikultural ənənələrini ehtiramla qoruyurlar.

Əziz bacı və qardaşlarım! İnsanlarda vəhdət və humanizm duyğularını, Allah və vətən sevgisini daha da gücləndirən Ramazan bayramı hər il olduğu kimi, bu il də bütün xalqımız tərəfindən böyük ruh yüksəkliyi və könül xoşluğu ilə qeyd edilir. Bu əziz bayram günlərində sizi və ölkəmizdən kənar da yaşayan soydaşlarımızı bir daha təbrik edir, hər birinizə firavanlıq, ailələrinizə xoşbəxtlik, süfrələrinizə bərəkət arzulayıram. Ramazan bayramınız mübarək olsun!

Prezidentin mətbuat xidmətinin məlumatı

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iyulun 4-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə telefonla zəng edərək müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik edib, Azərbaycan xalqına firavanlıq arzulamışdır.

Dövlətimizin başçısı göstərilən diqqətə və təbrikə görə Türkiyə Prezidentinə minnətdarlıq edib, bayram münasibətilə Rəcəb Tayyib Ərdoğanı təbriklərinə çatdırıb, Türkiyə xalqına əmin-amanlıq və tərəqqi arzulayıb. Dövlət başçılar dostluq və qardaşlıq münasibətlərimizin bütün sahələrdə bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminlik ifadə ediblər.

Iyulun 5-də İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə telefonla zəng edərək müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik edib, Azərbaycan xalqına rifah və əmin-amanlıq arzulamışdır.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlıq edərək, öz növbəsində Ramazan bayramı ilə əlaqədar İran İslam Respublikasının Prezidentini təbrik edib, İran xalqına tərəqqi və firavanlıq arzulayıb.

Dövlətimizin başçısı İran İslam Respublikası Prezidentinin gələn ay Azərbaycana gözlənilən səfərinin ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişaf etməsi işinə təkan verəcəyinə ümidvar olduğunu bildirib.

Telefon söhbəti zamanı iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, energetika, Xəzər dənizində birgə əməkdaşlığın gələcəyi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti zati-aliləri cənab Barak Obamaya

Hörmətli cənab Prezident, Amerika Birləşmiş Ştatlarının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və Sizin simanızda bütün xalqınıza öz adından və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi yetirirəm. Azərbaycan Respublikası ilə Amerika Birləşmiş Ştatları arasında münasibətlər bu gün hərtərəfli inkişaf yolundadır. Bir sıra sahələrdə ölkələrimizin sıx və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı ikitərəfli münasibətlərimizi strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəltmişdir. Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində, terrorizmə qarşı mübarizədə, NATO-nun Əfqanıstanda sülhəratma missiyasında ölkələrimizin sıx əməkdaşlığı və qarşılıqlı dəstəyi tərəfdaşlığımızın

sociyyəvi cəhətlərindəndir. Azərbaycanı qarşı tərəzi iddiaları Biz, həmçinin Ermənistanın nəticəsində yaranmış Dağlıq Qara-

bağ münasibətinə son qoyulması, işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsi, qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüş bir milyondan çox soydaşımızın öz doğma yurd-yuvasına qayıtması üçün ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi ABŞ-in və şəxsən Sizin, cənab Prezident, söylərinizin təzliklə nəticə verəcəyinə böyük ümidlər bəsləyirik.

Belə bir əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, dost Amerika xalqına daim əmin-amanlıq və firavanlıq diləyirəm.

Hörmətlə,
İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Baki, 1 iyul 2016-cı il.

BU NÖMRƏMİZDƏ

AMERIKA TİCARƏT PALATASININ NÜMAYƏNDƏLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ KEÇİRİLİB

2

VERGİ SİSTEMİNDƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İSLAHATLAR BİZNES DƏİRƏLƏRİ TƏRƏFİNDƏN TƏQDİR OLUNUR

3

BƏLƏDİYYƏLƏRİN VERGİ SAHƏSİNDƏ SƏRİŞTƏLƏRİNİN ARTIRILMASINA XÜSUSİ ÖNƏM VERİLİR

4

AVTONƏQLİYYAT XİDMƏTİ GÖSTƏRƏN ŞƏXSLƏRİN VERGİ ÖHDƏLİKLƏRİ

5

Amerika Ticarət Palatasının nümayəndələri ilə görüş keçirilib

Vergilər Nazirliyində keçirilən görüşdə vergilər nazirinin birinci müavini, 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Sahir Məmmədov Azərbaycanın Amerika Ticarət Palatasının («AmCham») nümayəndələrini salamlayaraq, son dövrlərdə Azərbaycanın vergi sisteminə aparılan islahatlar və bu sahədə əldə olunan uğurlar haqqında qonaqlara məlumat verib, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən bir çox aparıcı xarici və yerli şirkətləri təmsil edən bu qurum ilə mütəmadi olaraq işğır görüşlərinin keçirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

ƏDV depozit hesabının, vergi orqanı ilə banklar arasında onlayn inteqrasiyanın tətbiqi, yerli investisiyaları məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlərin elektron qeydiyyatı, «ASAN imza»nın tətbiqi ilə vergi ödəyicilərinin öz bəyannamələrini elektron qaydada göndərməsi, nağdsız hesablaşmaların genişləndirilməsi, mobil hökumətə keçid üçün əlverişli şəraitin yaradılması, elektron auditin tətbiqi ilə vergi ödəyicisinə sərflənən vaxt və insan resurslarının həcminin əsaslı şəkildə azalması kimi inzibətçilikdə edilmiş dəyişikliklər vergi orqanı ilə vergi ödəyicilərinin fəaliyyətlərinin səmərəliliyini əhəmiyyətli şəkildə ar-

matndan 100.000 manatadək artırılıb, sahibkarların investisiya təşviqi sənədini almış investisiya fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar əlavə dəyər vergisindən, əmlak və torpaq vergilərindən, o cümlədən həmin sənədi aldığı tarixdən əldə etdiyi gəlirin (mənfəətin) 50 faizi məbləğində gəlir və mənfəət vergilərindən 7 il müddətinə azad edilib, buğdanın idxalı və satışı, buğda ununun və çörəyin istehsalı və satışı 2016-cı il yanvarın 1-dən 1 il müddətinə ƏDV-dən azad olunub, yerli və xarici bankların Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən filialları tərəfindən fiziki şəxslərin əma-

idxalı və satışı, kənd təsərrüfatı heyvanlarının və quşların profilaktikası, diaqnostikası və müalicəsi üçün istifadə olunan baytarlıq preparatlarının idxalı, bilavasitə kənd təsərrüfatı təyinatlı suvarma və digər qurğuların, maşınların, avadanlıqların və texnikaların idxalı və satışı ƏDV-dən azad edilib, xarici dövlətlərin yük avtomobillərinin, qoşqulu və yarımqoşqulu avtonəqliyyat vasitələri 2016-cı ilin iyun ayının 1-dən 3 il müddətinə yol vergisindən azad edilib.

«AmCham»ın prezidenti İlqar Vəliyev səmimi qəbulu görə öz minnətdarlığını bildirərək, təmsil et-

Bildirilib ki, Azərbaycanda həyata keçirilən vergi siyasəti ölkədə biznes mühitinin təkmilləşdirilməsinə xidmət edir. Vergilər Nazirliyi bu mühitin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində ictimai təşkilatlarla müxtəlif müzakirələrin keçirilməsinə böyük önəm verir, vergi mühitinin liberallaşdırılması, vergi inzibətçiliyinin təkmilləşdirilməsi, vergi dərəcələrinin optimallaşdırılması məqsədilə qanunvericiliyə hər hansı dəyişikliklər edilərkən ölkədə fəaliyyət göstərən yerli və xarici biznes strukturlarının, onların ictimai təşkilatlarının rəyini nəzərə almağa, hər bir təklifə diqqətlə yanaşmağa çalışır.

Vergilər nazirinin birinci müavini diqqətə çatdırıb ki, sahibkarlıq subyektlərinin biznes fəaliyyətinin daha səmərəli və çevik təşkil üçün son illər ərzində vergi qanunvericiliyi və inzibətçilikdə bir sıra dəyişikliklər edilib. Vergi hesabatlarının elektron qaydada təqdim olunması, e-VHF sisteminin, vahid

tırib. Eyni zamanda, sahibkarlığa lüzumsuz müdaxilələrin qarşısının alınması, onun inkişafının stimullaşdırılması və vergi risklərinin minimalaşdırılması məqsədilə vergi partnyorluğu qaydasında əməkdaşlığa başlanılıb. Qeyd edilib ki, vergi orqanları tərəfindən göstərilən xidmətlərin təkmilləşdirilməsi məqsədilə 56 xidmət mərkəzi yaradılıb və 60 adda elektron xidmət istifadəyə verilib.

Nazirin birinci müavini bildirib ki, qanunvericiliyə edilmiş ən son dəyişikliklərə əsasən, ticarət və ictimai işə fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərə satış dövrüyyəsi 200.000 manatdan artıq olduqda ticarət fəaliyyəti üzrə 6 faiz, ictimai işə fəaliyyəti üzrə 8 faiz dərəcə ilə sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi olmaq hüququ verilib, ƏDV məqsədli üçün vergi tutulan əməliyyatların həcmi 120.000 manatdan 200.000 manatadək, ƏDV qeydiyyatının ləğvi üçün vergi tutulan əməliyyatların həcmi isə 60.000

nəti üzrə ödənilən illik faiz gəlirləri, habelə emitent tərəfindən investisiya qiymətli kağızları üzrə ödənilən dividend, diskont (istiqrazların nominalından aşağı yerləşdirilməsi nəticəsində yaranmış fərq) və faiz gəlirləri gəlir vergisindən azad edilib, Qaradağ sənaye parkında gəmiqayıma fəaliyyəti ilə məşğul olan rezidentə podratçı tərəfindən, podratçıya isə onunla birbaşa müqavilə bağlanmış subpodratçı tərəfindən həmin fəaliyyətin məqsədləri üçün malların təqdim edilməsi, işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsinə görə ƏDV-nin 2016-cı il mayın 1-dən 5 il müddətinə sifir (0) faiz dərəcəsi ilə tutulması müəyyən edilib, damazlıq heyvanların, toxum və tinglərin, mineral gübrələrin, pestisidlərin, toxumların yetiştirilməsi, quşçuluq və arıçılıq üçün avadanlıqların, o cümlədən laboratoriya avadanlıqlarının, toxum, taxıl və quru paxlalı bitkilərin təmizlənməsi, çəşidlənməsi və ya kalibrənməsi üçün maşınların

diyi təşkilat ilə Vergilər Nazirliyi arasındakı əməkdaşlığın səviyyəsindən məmnunluğunu ifadə edib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının hər bir sahəsində fəal olan yüzlərlə xarici və yerli şirkəti özündə birləşdirən «AmCham» ölkədə biznes mühitini yaxşılaşdırmaq üçün mükəmməl vergi qanunvericiliyinin olmasında maraqlıdır. Qurum tərəfindən artıq 5-ci ildir ki, vergi partnyorluğu mövzusunda müxtəlif tədbirlər keçirilib, vergitutma sahəsində aktual olan mövzular üzrə müzakirələr aparılır, konkret təkliflər irəli sürülür.

Görüşdə Azərbaycan hökumətinin iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrini inkişaf etdirmək üçün atdığı müsbət addımlar, o cümlədən biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi və ölkədə aparılan vergi siyasəti ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

Sonda qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Vergilər Nazirliyi vergi ödəyiciləri ilə münasibətləri partnyorluq əsasında qurmağa çalışır

Ötən həftə «Avropa» otelində «Caspian European Club»un təşkilatçılığı ilə biznes forumu keçirilmişdir. Tədbirdə vergilər nazirinin müavini İlkin Vəliyev, Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsinin rəisi Samir Musayeva, «Caspian European Club»un üzvü olan şirkət rəhbərləri, eləcə də ölkəmizdə fəaliyyət göstərən xarici ölkələrin səfirləri, diplomatik qurumların nümayəndələri iştirak etmişlər.

«Caspian European Club»un sədrinin 1-ci müavini və baş icraçı direktoru Telman Əliyev forumda çıxış edərək bildirmişdir ki, 2002-ci ilin iyun ayında regionda fəaliyyət göstərən iri neft-qaz şirkətləri və «Caspian Energy International Media Group» tərəfindən yaradılmış «Caspian European Club»u neft klubu kimi yaransa da, 2003-cü ildən istiqamətini dəyişərək biznes klub kimi fəaliyyətə başlayıb, hazırda bir sıra sahə klublarını özündə birləşdirir. Bunların sırasında maliyyə, tikinti, nəqliyyat, sığorta, bank, turizm və başqa sahələri təmsil edən klublar var. Sıra-larında 5 mindən artıq şirkət və təşkilatı birləşdirən «Caspian European Club» dünyanın 50 ölkəsində fəaliyyət göstərir və dövlət qurumları ilə özəl sektor arasında dialoqa dəstək istiqamətində fəal iş aparır. Sahə klubları çərçivəsində təkliflər toplanır, problemlər müzakirə olunur və yazılı formada aidiyyəti qurumlara çatdırılır.

Qeyd edilmişdir ki, Vergilər Nazirliyi ilə birgə biznes forumunun keçirilməsində məqsəd biznes qurumlarını maraqlandıran sualları cavablandırmaq, problemləri müzakirə etmək və təklifləri dinləməkdir. İştirakçıların nəzərində çatdırılmışdır ki, tədbirin sonunda «Caspian European Club»un Ekspert Şurası Vergilər Nazirliyi ilə birgə vergi qanunvericiliyində dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı təkliflər hazırlayacaq və həmin təkliflər Prezident Administrasiyasına, Nazirlər Kabinetinə və Milli Məclisə təqdim ediləcək.

Vergilər nazirinin müavini İlkin Vəliyev çıxışında vergi sisteminə aparılan islahatlar, vergi qanunvericiliyinə edilmiş dəyişikliklər barədə məlumat verərək bildirmişdir ki, son dövrlər ölkə başçısı tərəfindən sahibkarlara dəstək sahəsində imzalanan sərəncam və fərmanlar, əsasən, dövlət qurumları və sahibkarlar arasında partnyorluq münasibətlərinin qurulması, sahibkarlara dövlət dəstəyinin göstərilməsinə yönəldilmişdir. Vergilər Nazirliyi öz səlahiyyətləri çərçivəsində bu iqtisadi siyasətə uyğunlaşır: «Vergilər Nazirliyi tərəfindən xüsusilə informasiya və kom-

munikasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində aparılan islahatlar sırf sahibkarlığın dəstəklənməsini, vergi sahəsində iş prosesinin sadələşdirilməsini əhatə edir. Ölkə başçısının 2005-ci ildə imzaladığı «Azərbaycan Respublikasında vergi inzibətçiliyinin təkmilləşdirilməsi» Dövlət Proqramına uyğun olaraq, bütün vergi proseslərini avtomatlaşdırmaqla, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin tam elektronlaşmasına nail olmuşuq. Hazırda nazirlik tərəfindən 60-dan çox xidmət elektron qaydada göstərilir ki, bu da şəffaflığın təmin edilməsinə, vergi orqanları ilə sahibkarların birbaşa təmasının minimuma endirilməsinə istiqamətlənmişdir».

Bəyannamələrin elektron qaydada təqdim olunmasına diqqəti yönəldən nazir müavini əlavə etmişdir ki, bütün arayışlar, vergi ödəyiciləri ilə yazışmalar da elektron qaydada həyata keçirilir: «Vergi orqanlarında şəffaflığın təmin edilməsi, sahibkarların işlərinin sadələşdirilməsi ilə yanaşı, onların hüquq və mənafələrinin qorunması da prioritet hədəflərimizdən biridir. Vergilər Nazirliyində fəaliyyət göstərən Apeyasiya Şurasının məqsədi isə sahibkarların öz və şikayətlərinə operativ qaydada baxılmasına, daha tez və qanunauyğun qaydada həll edilməsinə nail olmaqdır».

Sahibkarlıq subyektlərində keçirilən yoxlamalar barədə danışan İ.Vəliyev bildirmişdir ki, ötən ildən kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin əksəriyyətində yoxlamaların keçirilməsi dayandırılmışdır: «Son 5 ayda keçirilən yoxlamalar ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə iki dəfədən çox azaldılmışdır. Amma bu o demək deyil ki, Vergilər Nazirliyi tərəfindən bir daha yoxlamalar keçirilməyəcək. Sadəcə olaraq, yoxlamalar bütün ödəyicilərdə deyil, vergidən yayınma riski olan vergi ödəyicilərdə keçiriləcək».

Qeyd edilmişdir ki, Vergilər Nazirliyi vergi ödəyiciləri ilə münasibətlərini partnyorluq əsasında qurmağa çalışır və bunun üçün də belə dialoqların mütəmadi keçirilməsi çox vacibdir. Nazir müavini-

nin sözlərinə görə, Vergilər Nazirliyi biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində ictimai təşkilatlarla müzakirələrin keçirilməsinə böyük önəm verir, vergi inzibətçiliyinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə qanunvericiliyə təklif olunan dəyişiklik layihələrində yerli və xarici biznes strukturlarının, ictimai təşkilatların rəyini nəzərə almağa çalışır: «Belə tədbirlərdə

biznes qurumlarının təkliflərini dinləyirik, problemlər olduğu halda, onların həlli istiqamətində qərarlar veririk. Bu görüşlərin tez-tez keçirilməsi ona görə zəruridir ki, hər kəs öz sahəsində olan boşluqları görüb, onları obyektiv qiymətləndirə bilsin».

Sonra biznes strukturlarının nümayəndələri Vergilər Nazirliyinin rəhbər vəzifəli şəxslərinə suallarını ünvanlayıblar.

Forum çərçivəsində İlkin Vəliyev «Caspian European Club»un fəxri üzvlük sertifikatı təqdim olunub və klubun yeni üzvlərinə - «A-Group Insurance Company» və «Paşa Life» sığorta şirkətinə, «Vesələoğlu» şirkətlər qrupuna, «Trust» şirkətinə, «Azertelecom», «Debet Uni-form» və «Mont» MMC-yə də sertifikatlar verilib.

Forumla bağlı tədbir iştirakçılarının rəyləri

- «Standard Insurance» sığorta şirkətinin nümayəndəsi Faiq Quliyev: «Bu tədbir iş adamları və dövlət qurumları arasında informasiya mübadiləsi baxımından son dərəcə zəngin oldu. Belə tədbirlərdə sahibkarlar onları narahat edən məsələlərin müzakirəsində, problemlərin həllində iştirak imkanını qazanırlar. Hesab edirəm ki, bu cür forumlar davamlı xarakter daşımalıdır. Çünki qarşılıqlı dialoq inkişafa təkan verir, sahibkarların maariflənməsində, onların öz işlərini daha mükəmməl qurmasında əvəzedilməz rol oynayır. Ümumiyyətlə, Vergilər Nazirliyi dövlət orqanları arasında informasiya açıqlığına görə daim öndə gedən qurumdur».
- «Caspian Event Organisers» şirkətinin nümayəndəsi Ülkar Cəllova: «Vergilər Nazirliyinin təşkil etdiyi vergi forumları və vergi konfransları konkret nəticələr əldə etmək baxımından təqdirəlayiqdir. Bundan sonra «Caspian European Club» ilə Vergilər Nazirliyi davamlı şəkildə birgə forumlar keçirmək barədə razılığa gəliblər. Bu cür tədbirlərin keçirilməsi istər sahibkarların problemlərini, istərsə də yeni qanun layihələrinin müzakirəsində mühüm rol oynayır».
- «Pricewaterhouse Coopers» şirkətinin vergi məsləhətçisi üzrə direktoru Arif Quliyev: «Vergilər Nazirliyinin əməkdaşları sahibkarlarla ne qədər çox görüşsə,

onların problemlərini dinləyərək nəticə çıxarsa, biznes sahəsində də o qədər böyük inkişaf ola bilər. Vergi qanunvericiliyində mövcud olan müəyyən boşluqların aradan qaldırılması üçün biznes strukturları ilə mütəmadi təmasda olmaq vacibdir. Vergilər Nazirliyinin tədbirlərində tez-tez iştirak edirik və bu görüşlərin müsbət nəticələrini hiss edirik».
- «Delta Telekom» şirkətinin nümayəndəsi Dela Gülməmmədov: «lik dəfədir belə bir forumda iştirak edirəm. Fikrimcə, bu, bütün iş adamları üçün çox əhəmiyyətli oldu. Tədbirdə sahibkarlara öz problemlərinə aydınlıq gətirmək imkanı yaradıldı. Bu cür görüşlər davamlı olarsa, iş adamları ilə dövlət qurumları arasında əməkdaşlıq artır, problemlər həllini daha tez tapa bilər».
- «Grata Azerbaijan» MMC-nin icraçı direktoru Ummi Cəllova: «Bu gün Vergilər Nazirliyi «qaynar xətt» baxımından da, informasiya açıqlığı baxımından da digər dövlət orqanları ilə müqayisədə daha operativ, daha effektiv işləyir. Vergi və biznes forumlarının keçirilməsi, vergi ödəyiciləri ilə görüşlər buna bariz nümunədir. Nazirliyin rəhbər vəzifəli şəxslərinin tədbirdə iştirak etməsi çox müsbət haldır, amma konkret sualların daha müfəssəl cavablandırılması üçün ayrı-ayrı sahələr üzrə ixti-

saslaşmış kadrlar da olsa, daha effektiv nəticə verə bilər».

- «MONT» şirkətinin direktoru Günel Səfəliyeva: «Şirkətimiz program təminatının satışına həyata keçirir. Partnyorlarımızla konsultasiya xidməti göstərir, texniki dəstək veririk. Fəaliyyətimiz zamanı bəzi çətinliklərə üzləşirik ki, belə tədbirlər vasitəsilə həmin problemlərin aydınlaşdırılması üçün nazirliyin əməkdaşlarının köməyindən istifadə etmək imkanımız yaranır. Bundan əlavə, bildiyimiz kimi, yeni inkişaf strategiyasına uyğun olaraq, Vergi Məcəlləsinə tez-tez dəyişikliklər edilir, təkmilləşdirilmələr aparılır. Bütün bunların vaxtında iş adamlarına çatdırılması üçün belə tədbirlər böyük əhəmiyyət kəsb edir».
- «VEYSELOGLU» şirkətlər qrupunun maliyyə departamentinin direktoru Nəvəvə İbrahimova: «Çox ehtiyac duyulan forum idi. Belə tədbirlər zamanı biznesimizlə bağlı yaranan suallara daha qənaətbəxş cavablar əldə edə bilərik. Son dövrlər dünyada baş verən proseslər onu göstərdi ki, sahibkarlıq fəaliyyətinin ciddi dəstəyə ehtiyacı var. Biznes qurumları nümayəndələrinə bir yere yığılaraq aktuallıq kəsb edən sualları Vergilər Nazirliyinin əməkdaşlarına ünvanlamaq imkanının yaradılması ölkəmizdə iş adamlarına göstərilən dəstəkdən xəbər verir».

Ayten NƏBİYEVƏ

İcra məmurlarına təlim keçilib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında» 23 may 2011-ci il tarixli fərmanından irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi məqsədilə Vergilər və Ədliyyə nazirlikləri arasında «Ədliyyə Nazirliyinin icra məmurlarının Vergilər Nazirliyinin Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sistemində (AVİS) məlumatlarından istifadə reqlamenti haqqında» razılaşma imzalanmışdır. Bu sis-

temdən qüsuruz istifadə olunmasını təmin etmək üçün Ədliyyə Nazirliyinin müraciətinə əsasən, iyulun 2-də Vergilər Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən AVİS-in müvafiq bölməsindən istifadə qaydaları mövzusunda icra məmurlarına təlim keçilmişdir.

Ədliyyə Nazirliyinin İcra Baş İdarəsinin rəisi Nurəddin Mustafaşev müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etməklə məlumatların ötürülməsinin nazirliklər arasında ikitərəfli əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsinə, iş prosesində key-

filyətə nail olunmasına, qərarların daha operativ icrasına və son nəticədə dövlət büdcəsinə borc məbləğlərinin yığılmasına xidmət edəcəyini vurğulamışdır.

Vergilər Nazirliyinin Tədris Mərkəzinin rəisi müavini Mirəli Kazımov qeyd etmişdir ki, nazirliklər arasında qarşılıqlı əməkdaşlığa əsaslanan bu təlim icra məmurlarının AVİS-dən istifadəsinin asanlaşdırılmasına, verilmiş sorğular əsasında məlumatların effektiv şəkildə ötürülərək səmərəli iş mühitinin yaranmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

Antidempinq haqqında normativ baza hazırlanır

Son dövrlər Azərbaycanlı fermerlər tərəfindən istehsal edilən və Rusiya Federasiyasına ixrac olunan kənd təsərrüfatı məhsulları bu ölkənin aidliyyəti qurumları tərəfindən müxtəlif arqumentlər irəli sürülərək geri qaytarılır və ya müvafiq laborator yoxlamalar adı altında uzun müddət sərhəddə yubadılırdı. Problemin bir daha yaşanmaması üçün artıq hər iki ölkə arasında müvafiq razılıq əldə olunub.

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Aydın Əliyev mətbuatı açıqlamasında bildirdi ki, hər bir inkişaf edən ölkə daxili istehsal və daxili bazarı qorumaq istəyirsə, orada mütləq antidempinq haqqında normativ baza olmalıdır: «Artıq bu, Azərbaycanda da yarıdır. Gömrük Komitəsi də bu istiqamətdə müvafiq qurumlara öz tökliflərini göndərib. Ölkə iqtisadiyyatının təhlükəsizliyini qoruyan dövlət təşkilatı olaraq, biz Azərbaycan istehsalı olan məhsullara daha artıq rüsumun tətbiqi, eyni zamanda istehsalatla bağlı götürülən xammalın komponentlərinə gömrük rüsumlarının aşağı salınması ilə bağlı hökumətə təkliflərimizi bildirmişik».

İqtisadi ekspert Pərviz Heydərov bizimlə söhbətdə bildirdi ki, dünya iqtisadiyyatında baş verən və sürətlə cərəyan etməkdə olan proseslərlə əlaqədar istehsalda, o cümlədən bazarlarda rəqabət gündən-günə kəskinləşir: «Hər kəsə məlumdur ki, iqtisadi inkişafın əldə olunması üçün rəqabət əsas şərtlərdən biridir. Lakin haqsız rəqabət deyilən bir anlayış da vardır ki, bu, inkişafı ciddi zərərə altındadır. Odur ki, belə şəraitdə dövlət öz tənzimləyici alətlərindən istifadə etməklə bunun qarşısını almalıdır. Bu baxımdan, müvafiq qanunvericilik bazasının mövcud olması və-

cibdir. Başqa sözlə desək, antidempinq siyasəti həyata keçirmək üçün hüquqi baza olmalıdır. Dempinq - bir ölkənin istehsal etdiyi əmtəəsini digər ölkənin ərazisində öz ölkəsindəki nisbətən ucuz qiymətə satmasıdır. Bu, bazarda potensial rəqibi sıxışdırıb çıxarmaq və satışın həcmi artırmaq məqsədilə edilir. Məlum olduğu kimi, bizim bazar kiçik bazar olduğundan, Azərbaycan qarşı dempinq siyasəti həyata keçirən potensial ölkələrin sayı çoxdur. Bu zaman keyfiyyət amili də nəzərə alınmalıdır. Bütün bunların fonunda isə bazarı qorumaq sahəsində hökumətin üzərinə böyük yük düşür. Sırr deyil ki, daxili bazarımız bir sıra zəruri idxal məhsullarından asılı vəziyyətdədir. Odur ki, antidempinq siyasəti elə həyata keçirilməli və bu sahədə elə mexanizmlər qurulmalıdır ki, bu, inhisarçılığın daha da güclənməsinə və yerli istehsalın rəqabətqabiliyyəti inkişaf tempindən kəndə qalmasına şərait yaratmasın».

FƏXRİYYƏ

Azərbaycan Mətbuat Şurasının və Vergilər Nazirliyinin «Azərbaycanın vergi sistemi yeni iqtisadi inkişaf mərhələsində» mövzusunda fərdi yazı müsabiqəsinin ELANI

Müsabiqənin məqsədi Azərbaycanın müasir vergi sistemi ilə bağlı məlumatların cəmiyyətə çatdırılmasında vətəndaş və jurnalist yaradıcılığını stimullaşdırmaqdır.

Müsabiqəyə təqdim olunaçaq yazıların mövzu istiqamətləri

1. Yeni iqtisadi inkişaf modelinin formalaşmasında vergi siyasətinin rolu;
2. Vergi təbliğati: dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş vergiləri ödəmək hər kəsin Konstitusiyaya borcudur;
3. Dövlət və vergilər: dövlət büdcəsinə ödənilən vergilər nəyə xərclənir?;
4. Vergidən yayınma nə ilə nəticələnə bilər və bu, hansı məsuliyyət yaradır?;
5. Vergi sisteminin və sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətinin şəffaflaşdırılması;
6. Vergi ödəyicilərinə xidmətlər biznesin idarə edilməsinin asanlaşdırılması vasitəsi kimi;
7. Elektron vergi xidmətlərinin təbiiq innovativ islahatların «açarı» kimi;
8. Nağdsız ödənişlərin stimullaşdırılmasının vergi daxilolmalarının artmasına təsiri.

II. Müsabiqəyə təqdim olunmuş yazıların mükafatlandırılması

I yer - 1000 manat (1 mükafat)
II yer - 800 manat (2 mükafat)
III yer - 500 manat (2 mükafat)

Həvəsləndirici mükafat - 200 manat (5 mükafat)

III. Müsabiqənin şərtləri

Müsabiqəyə təqdim olunmuş yazılarda aşağıdakılara üstünlük verəcəkdir:

1. Materialların mövzunu, konkret olaraq nəzərdə tutulan istiqaməti dolğun əhatə etmə səviyyəsi;
2. Faktlardan istifadə xüsusiyyətləri və araşdırmanın keyfiyyəti;
3. İfadə vasitələrinin zənginliyi;
4. Oxucu üçün informasiyalıq dərcəsi;
5. Qabaqcıl dünya təcrübəsi ilə məzmunlu müqayisə.

Müsabiqəyə 2016-cı ilin may ayının 25-dən iyul ayının 15-dək müddətdə qəzet, jurnal və informasiya agentliklərində, həmçinin xəbər saytlarında gedən yazılar buraxılacaqdır.

Qaliblərin adları 2016-cı ilin iyul ayında - Milli Mətbuat Günü ərəfəsində açıqlanacaq.

Müsabiqə üçün dil və janr məhdudiyyəti nəzərdə tutulmur.

Yazılar 9-11 min işarədən (1 A3 formatlı qəzet vərəqindən) çox olmamalıdır.

Yazıda «Yazı Mətbuat Şurasının və Vergilər Nazirliyinin «Azərbaycanın vergi sistemi yeni iqtisadi inkişaf mərhələsində» mövzusunda fərdi yazı müsabiqəsinə təqdim olunmaq üçün verilir» qeydi olmalıdır.

Qeyd: Azərbaycan Mətbuat Şurasının «qara siyahı»sında yer alan kütləvi informasiya vasitələrində dərc olunan yazılar müsabiqəyə qəbul edilmir.

IV. Yazıların qiymətləndirilməsi

Müsabiqəyə qəbul olunmuş materiallar Vergilər Nazirliyi və Mətbuat Şurasının müəyyən etdiyi xüsusi komissiyaya tərəfindən qiymətləndiriləcəkdir.

Ölaqə telefonları:
(+99412) 441 35 30, (050) 534 93 26, (055) 201 99 26,
(+99412) 403 87 90, (050) 254 25 52,
(+99412) 403 87 88, (050) 254 02 62

Məsul əlaqələndiricilər:
Əvəz Rüstəmov (Mətbuat Şurası),
Rövşən Məmmədov (Vergilər Nazirliyi)
Şahin Məmmədov (Vergilər Nazirliyi)

Vergi sistemində həyata keçirilən islahatlar biznes dairələri tərəfindən təqdir olunur

Bakıda Vergilər Nazirliyi və «Caspian European Club»un (Caspian Business Club) təşkilatçılığı ilə keçirilən biznes forumunda ölkənin iri müəssisə və şirkətlərinin nümayəndələri, iş adamları və sahibkarlar iştirak etmişlər. Tədbir iştirakçıları arasında ölkədə biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, sahibkarlığın inkişafı, bu sahədəki mövcud problemlər və onların həlli yolları ilə bağlı sorğu keçirdik...

«Akkord» STİK ASC-nin baş direktoru Göksel Aybek: Türkiyə ilə Azərbaycan arasında hər sahədə dostluq, əməkdaşlıq münasibətləri var. Davamlı əlaqələr yüksələn xətt üzrə inkişaf edir və bu bizi çox sevindirir. Biz, türk iş adamları Azərbaycan və Türkiyə arasında iqtisadi, sosial və mədəni əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə öz töhfəmizi verməkdə, Azərbaycanın sahib olduğu iqtisadi potensialdan birlikdə istifadə etməyi və bir sinerji yaratmaqda maraqlıyıq.

«Akkord» Sənaye, Tikinti, İnvestisiya Korporasiyası Açıq Səhmdar Cəmiyyəti 2005-ci ildə təsis edilib. Fəxrlə deyə bilərik ki, Cənubi Qafqazda tikinti sektorunun lider şirkətlərindən olan bu korporasiya qısa müddət ərzində yaşayış binalarının tikintisi və satışı, həmçinin digər ictimai obyektlərin və infrastruktur layihələrinin tikintisi, inşaat materiallarının istehsalı və emalı sahəsində yüksək nailiyyətlər əldə edib. Bizim uğur prinsiplərimiz təhlükəsizlik, sağlamlıq və ətraf mühit məsələləri kimi həssas mövzulara yanaşmamızı tənzimləyir. Bu prinsiplər bizə etimad göstərən insanlara münasibətimizi müəyyənləşdirir.

Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı və genişləndirilməsi istiqamətində keçirilən işlərin tədbirləri planı davam etdirilir. Buraya yoxlamaların dayandırılması, bir sıra vergi və rüsumların ödənilməsi prosedurları, habelə icazə xarakterli müxtəlif sistemlərin sadələşdirilməsi, stimullaşdırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi və s. daxildir. Sahibkarlığın genişləndirilməsində, ölkənin iqtisadi inkişafında bu islahatların rolu əvəzsizdir. Biz qayda və qərarlarla gündən-günə rəqabətə uyğunlaşdırılır, vergi ödəyiciləri vaxt-vaxtında maarifləndirilir. Yalnız bu təklifi verə bilərəm ki, qanunda baş verən dəyişikliklərin vergi ödəyicilərinə daha sadə dildə çatdırılması və bu sahədə şəffaflığın daha da artırılması ümumi işin xeyrinə olar.

Biz iri vergi ödəyicisiyik. Azərbaycanın vergi orqanları ilə əməkdaşlıqdan məmnunuq. Bütün suallar vaxtında cavablandırılır, məsələlər aydınlaşdırılır, vergi ödəyiciləri vaxt-vaxtında maarifləndirilir. Yalnız bu təklifi verə bilərəm ki, qanunda baş verən dəyişikliklərin vergi ödəyicilərinə daha sadə dildə çatdırılması və bu sahədə şəffaflığın daha da artırılması ümumi işin xeyrinə olar.

Bu gün hamı vergi güzəştini istəyir. Lakin bunun ölkə iqtisadiyyatı üçün nə dərəcədə ziyanlı olmasını düşünənlər azdır. Vergi verməklə qürur duymaq lazımdır. Türkiyədə hər il nümunəvi vergi ödəyicisi seçilir. Hamı adını yaxşı ödəyicilər siyahısında görmək istəyir. Məncə, bunu Azərbaycanda da tətbiq etmək faydalı ola bilər. Çünki bu sahədə həvəsləndirmənin rolu böyükdür.

«Nabucco A&C» şirkətinin direktoru Kamaləddin Mənsimov: Bu gün sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı Azərbaycan dövləti öz iradəsini nümayiş etdirir. Sahibkarlara daim diqqət göstərilir, güzəştli kreditlərin, texnikanın lizinə yolu ilə verilməsi, fermerlərə subsidiyaların ayrılması, bütövlükdə kənd təsərrüfatının, eləcə də sahibkarlığın stimullaşdırılması.

Dövlət proqramlarının qəbul edilməsi və onların müvafəqiyətlə icra olunması ölkədə sahibkarlığın inkişafına müsbət şərait yaradır. Bütün bunlar kiçik və orta sahibkarlığın, fermer təsərrüfatlarının daha da inkişaf etməsinə təkan verir.

Hər bir prosədə təkmilləşmələr aparmaq, islahatlar həyata keçirmək vacibdir. Bu, vergi sisteminə də aiddir.

Vergi sistemi o səviyyədə təkmilləşdirilməlidir ki, həm dövlətin, həm də sahibkarın mənafeyinə uyğun olsun

Aparılan islahatlar önəmlidir, lakin təbliğati elə qurmaq lazımdır ki, insanlar vergini könüllü ödəsinlər, heç kəs bunu məcburi qaydada, müxtəlif sanksiyaların təzyiqi ilə etməsin. Vergi orqanı ilə vergi ödəyiciləri arasında şəffaflıq olmalıdır. Ölkə vətəndaşı başa düşməlidir ki, vergi dövlət əhəmiyyətli məsələdir.

Vergi Məcəlləsində dəyişikliklərə münasibət çox müsbətdir. Amma özəl sektorla bağlı daha ciddi islahatların aparılmasına ehtiyac olduğunu düşünürəm. Belə islahatlar iqtisadiyyatda stabilizasiya yaradır, dövlət rəhbərliyinin də planlaşdırıldığı kimi, qeyri-neft sektorunun inkişafına kömək edir. Özəl sektor tərə-

findən stabil və davamlı ödənilən vergilərin, açılan yeni iş yerlərinin və s. bu kimi amillərin ölkə iqtisadiyyatının xammal asılılığını azaldığını və dövlət büdcəsinə düşən yükü zəiflətdiyini düşünürəm.

«U.F.E.SHIPPING» şirkətinin baş direktoru Elmır Poladov: Sahibkarlıq fəaliyyətində uğurlu bilikdə, görülən iş sevgisi və həvəslə yanaşmaqda, hər zaman yeniliklərə açıq olmaqda, daim öz üzərində çalışmaqda, öyrənməkdə, dürüstlükdə, müştəri məmnunluğunda, işə peşəkarcasına yanaşmada görürəm.

Azərbaycanda ötən illərdə qeydə alınan sürətli iqtisadi inkişafda neft sektorunun rolu aparıcı olsa da, son dövrlər qeyri-neft sektoru ümumi iqtisadi artımda önə çıxmaqdadır. Keçid dövrünü yaşamış hər bir ölkə kimi, Azərbaycan da güclü iqtisadiyyat qurmaq üçün öz təbii resurslarından faydalanaraq bu resurslardan əldə etdiyi gəlirlər hesabına iqtisadiyyatını uğurla şaxələndirə və neftdən asılılığı minimuma endirə bilər. Bu strategiya nəticəsində ölkədə tikinti, turizm, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sektorlarında davamlı artım tendensiyası hökm sürməkdədir. Vergi və gömrük sistemində aparılan islahatlar öz müsbət nəticəsini vermişdir. Amma, təbii ki, zamanın yeni çağırışları da nəzərə alınmalıdır.

Vergi Məcəlləsinin edilmiş bütün dəyişiklikləri milli biznesin inkişafına dəstək vermək, iş adamlarını ən zəruri informasiya ilə təmin etmək və sahibkarların fəaliyyətləri zamanı qarşılaşdıqları çətinliklərin həllində yardımçı olmaq baxımından yerində və vaxtında qəbul olunmuş qərarlardır.

F.İKRAMQIZI

Vergi ödəyicisinin sualı var...

Samira Musayeva

Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsinin rəisi vergi ödəyicilərinin suallarına cavab verir

Nəzarət-kassa aparatlarının tətbiqi

Səyyar və ya kütləvi ticarət yerlərində malların avtomobildən satışı zamanı nəzarət-kassa aparatı tətbiq edilirmi?

Vergi Məcəlləsinin (VM) 16.1.8-ci maddəsinə əsasən, bu maddədə qeyd olunan fəaliyyət növləri istisna olmaqla, nağd pul hesablaşmalarını nəzarət-kassa aparatları vasitəsilə həyata keçirmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir. VM-in 16.1.8.25-ci maddəsin-

də səyyar, bazarlarda və digər kütləvi ticarət yerlərində piştaxtadan, avtomobildən və qoşqu vasitələrindən pərakəndə satış fəaliyyəti nağd pul hesablaşmalarını nəzarət-kassa aparatları tətbiq edilmədən həyata keçirilən fəaliyyət növlərinə aid olunmuşdur.

Suallarınızı redaksiyamızın ünvanına: AZ 1141, Bakı ş., Ə.Haqqverdiyev küç., 60 və ya s.musayeva@taxes.gov.az elektron poçt ünvanına göndərə bilərsiniz

Nağdsız ödəniş iqtisadi inkişafa və şəffaflığa xidmət edir

Azərbaycanda müasir texnologiyalar tətbiq olunduqca, o cümlədən nağdsız ödənişlər artıqca, ödənişlərin avtomatlaşdırılması prosesi getdikcə, təəssüf ki, bəzən istehlakçıların aldadılması hallarına da rast gəlinir. «Azad İstehlakçılar» İctimai Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov bildirib ki, istehlakçı hüquqları ilə bağlı quruma daxil olan şikayətlərdə əsasən supermarket və ticarət mərkəzlərində plastik kartla alış-veriş zamanı vətəndaşların hesablarında olan pulun çox çıxılması halları öz əksini tapır, nəticədə insanları nağdsız ödəniş sistemindən istifadəyə həvəs göstərmirlər.

İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidmətinin rəisi müavini Arz Əliyev də belə problemlərin mövcud olduğunu təsdiqləyib. Onun sözlərinə görə, satış və xidmət obyektlərində POS-terminaldan istifadə zamanı istehlakçıların hüquqlarının pozulmasına rast gəlinir. Bir çox hallarda bu pozuntular satıcıların qeyri-peşəkarcılıqından irəli gəlir: «Bəzi satıcılar POS-terminaldan istifadə etməyə həvəs göstərmir və alıcıdan nağd pul almaqla işini daha da asanlaşdırmaq istəyir. Bir sıra hallarda isə vətəndaş özü POS-terminaldan istifadədə maraqlı olmur.

Məhz bu məqsədlə həyata keçirilən monitorinqlərin məqsədi POS-terminalların quraşdırıldığı ticarət, ictimai işə, xidmət məntəqələrində imtina hallarının səbəblərini və istehlakçıların hüquqlarının pozulub-pozulmamasını müəyyən etməkdən ibarətdir. Bəzi nöqsanlara baxmayaraq, ümumilikdə POS-terminallardan istifadə ilə bağlı problemlərin yaranmaması üçün maarifləndirmə, təbliğat-təşviqat tədbirlərinin səviyyəsi artırılıb. Ötən dövr ərzində istehlakçıların maarifləndirilməsi məqsədilə Bakıda və regionlarda müxtəlif konfrans və seminarlar təşkil edilib, 15 mindən artıq buklet, sahibkarların istehlak-

çıların hüquqlarının qorunması sahəsində vəzifələrinə dair isə 178 min adda buklet, sahibkarların istehlakçıların hüquqlarının qorunması sahəsində vəzifələrinə dair 6 adda 19 min yaddaş kitabçası paylanılıb».

İqtisadiyyat Nazirliyi istehlakçı hüquqlarının qorunmasını mühüm bir istiqaməti kimi ticarət, işə, xidmət məntəqələrində və digər obyektlərdə kassa qovşağının olması, bank terminallarının quraşdırılması və ödənişlərin kredit kartları vasitəsilə ödənilməsi imkanlarının yaradılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir. Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidmətinin əməkdaşları POS-terminallardan istifadə zamanı istehlakçı hüquqlarının qorunması, mal və xidmətlərin keyfiyyəti, ticarət obyektinin əlverişli iş rejimi, təcrübəli və peşəkar heyət, personalın səliqəli uniforma ilə təmin olunmasına qədər bütün məqamlara diqqət yetirirlər. Bu sahədə ictimai nəzarətin təşkili və ictimai təşkilatların rolunun artırılması da xüsusi önəm kəsb edir. Bu baxımdan, POS-terminallardan istifadə zamanı yaranan problemlər barədə vətəndaşların müvafiq dövlət orqanlarına məlumat vermələri tövsiyə edilir.

Qeyd edək ki, Vergilər Nazirliyi də vergi ödəyicilərinin obyektlərində quraşdırılmış POS-terminallardan istifadə vərdişlərinin aşılanması, eləcə də nağdsız ödənişlərin əlverişliliyi və üstünlükləri barədə geniş izahat və təbliğat işlərinin aparılmasını zəruri hesab edir. Bu məsələni diqqətdə saxlayan nazirlik tərəfindən POS-terminalların tətbiqi ilə əlaqədar vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması zamanı görülməli işlərə dair tövsiyələr hazırlanaraq sahibkarlara paylanılıb, müxtəlif treninqlər keçirilib. Bu tədbirlərin məqsədi həm də təsərrüfat subyektlərini istehlakçıların hüquqlarını qorumağa dəvət etməkdir.

Elbrus CƏFƏRLİ

Bələdiyyələrin vergi sahəsində səriştələrinin artırılmasına xüsusi önəm verilir

Vergilər Nazirliyinin Şamaxı rayonunda yerləşən Tədris Mərkəzində «Yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin hesablanması və ödənilməsi, Bələdiyyələrin Vergi İnformasiya Sistemində iş prosedurları» mövzusunda təlim keçirilmişdir.

Təlim çərçivəsində Vergilər Nazirliyinin yüksək səlahiyyətli şəxslərinin, Tədris Mərkəzinin müəllim heyətinin, rayonlar üzrə bələdiyyə rəhbərliklərinin və «Cybernet» şirkətinin nümayəndələrinin iştirak etdikləri görüşdə mərkəzin direktoru Əli Həsənov yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlərlə bağlı mövcud vəziyyət, daxilolmaların həcmi, anlaşılmazlıqlar və onların həlli yolları haqqında ümumi məlumat vermişdir. Bildirilmişdir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında» Qanunun tətbiq edilməsi barədə» 4 aprel 2002-ci il tarixli fərmanına əsasən, bələdiyyələrə yerli vergilərin və ödənişlərin düzgün hesablanmasına, tam və vaxtında ödənilməsinə, habelə vergi qanunvericiliyinə dəqiq riayət edilməsinə metodiki rəhbərliyi Vergilər Nazirliyi həyata keçirir. Vergilər nazirinin əmri ilə yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin hesablanması, ödənilməsi qaydalarının təkmilləşdirilməsi və bu sahədə uqotun, habelə yerli (bələdiyyə) vergilərin ödəyiciləri olan fiziki şəxslərin uqotunun elektron qaydada aparılmasının təmin edilməsi məqsədilə müvafiq metodiki vəsaitlər təsdiq edilmişdir. Nazirliyin aidiyyəti struktur vahid və bölmələrinə 2014-cü ildə Bakı şəhərinin Binəqədi, Abşeron rayonunun Saray və Şəmkir rayonunun Şəmkir bələdiyyələrində yerli (bələdiyyə) vergilərin ödəyiciləri olan fiziki şəxslərin, habelə yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin uqotunun tətbiqi üzrə pilot layihənin həyata keçirilməsi tapşırılmış və layihə uğurla başa çatdırılmışdır.

Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsinin Strateji araşdırmalar idarəsinin rəisi Namiq Dərgahov bələdiyyə nümayəndələrinə yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin hesablanması, ödənilməsi və uqotu, habelə vergi və ödə-

HÖP-ün internet resursları və «Elektron hökumət» portalı vasitəsilə nağdsız formada ödənişlərini həyata keçirə bilərlər».

Təlim prosesində mövzu ətrafında müzakirələr aparılmış, əmlak vergisinin ödənilməsi mexanizmləri, vətəndaşların istifadəsində və mülkiyyətində olan, eləcə də bələdiyyənin mülkiyyəti hesab edilən torpaqların satılması və icarəyə verilməsinə vergi hesablanması ilə bağlı suallar cavablandırılmışdır.

Yerli (bələdiyyə) vergilərin ödəyiciləri olan fiziki şəxslərin və sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinin uqota alınması mövzusunda Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsinin Vergi siyasəti idarəsinin Vergi qanunvericiliyinin tətbiqi şöbəsinin rəisi Əvəz Quliyev şərh etmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, Vergilər Nazirliyinin sifariş əsasında yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin hesablanması, ödənilməsi qaydaları təkmilləşdirilmişdir. Bu sahədə uqotun, habelə yerli (bələdiyyə) vergilərin ödəyiciləri olan fiziki şəxslərin uqotunun elektron qaydada aparılmasının təmin edilməsi məqsədilə 5 altisistemdən (bəyannamə, iş qovluğu, kargüzərlik, şəxsi hesab və rəqəsi, uqot) ibarət «Bələdiyyə Vergi İnformasiya Sistemi» (BVİS) proqram təminatı hazırlanaraq pilot layihənin həyata keçirildiyi bələdiyyələrdə quraşdırılmışdır. Hazırda həmin proqram təminatının istifadə qaydalarını əks etdirən müvafiq istifadəçi təlimatı fəaliyyət göstərir. Bildirilmişdir ki, yerli (bələdiyyə) vergi ödəyicilərinin istifadəsi üçün «İnternet Bələdiyyə İdarəsi» (www.e-belediyye.gov.az) yaradılmış və vergi ödəyiciləri bu ünvanla daxil olmaq üçün bələdiyyələrdən şifrə və parol almaqla və ya «ASAN imza» və mobil imzadan istifadə etməklə bələdiyyələrin təqdim etdikləri elektron xidmətlərdən yararlanı bilərlər: «Bu elektron xid-

digər elektron xidmətlər daxildir. Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet səhifəsində (www.taxes.gov.az) yaradılmış «Bələdiyyə» bölməsində də bələdiyyələrin fəaliyyətinə aid olan bütün normativ hüquqi aktlar və metodiki vəsaitlər yerləşdirilmişdir».

Mehmanxanalara vergi hesablanmasında çətinliklərlə üzləşdiklərini bildiren bələdiyyə nümayəndəsinin qaldırdığı məsələ ilə bağlı qeyd edilmişdir ki, bu gün bələdiyyələri daha çox narahat edən məsələ Bakı şəhərində avtomobil dayanacaqlarına və mehmanxanalara vergi hesablanmasıdır - bunlara nəzarət etmək xeyli çətinindir. Bu sahədə məlumatları dəqiqləşdirmək üçün xronometr baxış yoxlaması keçirilir: «Amma bələdiyyələrin belə imkanı yoxdur. Onlar yalnız səyyar vergi yoxlamalarına müraciət edib iş-tirək hüququ qazana bilərlər. Bununla da bələdiyyələr onlara verilən hesabla bizə verilən hesabı tutubdurub, məlumatın dəqiqliyini yoxlaya bilərlər».

Vergilər Nazirliyinin Tədris Mərkəzinin «Vergi metodologiyası» kafedrasının müəllimi Azər Mustafayev yerli vergi və ödənişlər haqqında qanun, bələdiyyə mülkiyyətində olan hüquqi şəxslərin mənfəət vergisinin hesablanması və ödənilməsi, eləcə də fiziki şəxslərin əmlak və torpaq vergilərinin, yerli əhəmiyyətli tikinti materialları üzrə mədən vergisinin hesablanması və ödənilməsi ilə bağlı suallara aydınlıq gətirmişdir. Təlim iştirakçılarına əmlak, torpaq, mədən vergisinin dərəcələri və hesablanma qaydaları açıqlanmışdır.

«Cybernet» şirkətinin nümayəndəsi Elvin Hacıbəliyev iştirakçılara keçirdiyi təlim zamanı diqqət ona yönəldilmişdir ki, hazırda BVİS proqram təminatı Bakı şəhəri Binəqədi rayonunun M.Ə.Rəsulzadə, Binəqədi qəsəbə, Binəqədi, Xocahəsən və Biləcəri bələdiyyələrində, Sabunçu rayonunun Bakıxanov və Ramana, Suraxanı rayonunun Qaraxur, Səbail rayonunun Badamdar, Xəzər rayonunun Şağan və Mərdəkan, Qaradağ rayonunun Sahil və Lökbatan, Yasamal rayonunun Yasamal, Abşeron rayonunun Saray, Mehdiabad, Masazır və Xırdalan, Şəmkir rayonunun Şəmkir, Sumqayıt şəhərinin Sumqayıt bələdiyyələri olmaqla cəmi 20 bələdiyyədə quraşdırılmışdır. Bununla yanaşı,

nişlərin elektron uqotu haqqında məlumat vermişdir. Bildirilmişdir ki, qanunvericiliyə edilən dəyişikliyə əsasən, 2015-ci il yanvarın 1-dən yerli vergi və ödənişlər banklar, poçt rabitəsinin milli operatoru, habelə mövcud nağdsız ödəmə vasitələri ilə həyata keçirilir. Qeyd olunmuşdur ki, bələdiyyələr tərəfindən yerli vergi və ödənişlərin nağd şəklində qəbul olunması qadağandır: «Yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin ödənilməsində şəffaflığın təmin edilməsi və bu sahədə nağdsız hesablaşmalardan geniş istifadə edilməsi məqsədilə bələdiyyələrə ödənilən vergi və ödənişlərin Mərkəzi Bank (MB) tərəfindən yaradılmış «Hökumət ödəniş portalı» (HÖP) vasitəsilə yığılması barədə MB-yə müraciət edilməsi və pilot kimi seçilmiş 10 bələdiyyə həmin portala inteqrasiya olunmuşdur. Yerli vergi ödəyiciləri HÖP-ə qoşulmuş bələdiyyə orqanları üzrə ölkənin istənilən regionunda «Azərpoçt» MMC-nin və 36 bankın 2000-ə yaxın ödəniş məntəqəsində, infrastrukturuna inteqrasiya olunmuş özinöxidmə terminallarında nağd formada, həmçinin ödəniş kartlarından istifadə etməklə

mətlərə yerli vergi ödəyicilərinin torpaq və əmlakın onlayn qeydiyyatına alınması, yəni qeydiyyatı və qeydiyyatdan çıxarılması, şəxsi hesab və rəqəsinə baxış, hesablanmış vergilərə dair bildirişlərin əldə edilməsi, yerli (bələdiyyə) vergi ödəyicilərinin qeydiyyatda olduğu bələdiyyəyə onlayn müraciəti və

digər bələdiyyələrdən müraciət daxil olduqda həmin bələdiyyələrdə də müvafiq proqram təminatı quraşdırılır. E.Hacıbəliyev BVİS-in altisistemləri və onların xüsusiyyətləri haqqında da məlumat vermiş, yerli verginin ödəyicisi olan fiziki şəxslərin uqota alınması prosedurlarını izah etmişdir.

...Tədbirdən sonra söhbətləşdiyimiz iştirakçılar təlimin yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu bildirdilər. Astar bələdiyyəsinin sədri Aygül Məmmədova bələdiyyələrə göstərilən dövlət qayğısını müsbət qiymətləndirdiyini vurğuladı: «Təbii ki, qanunvericilikdə hər şey aydın izah olunub. Artıq il yarım bu sahədə çalışan şəxs kimi, təcrübəyə əsasən deyə bilərəm ki, mövcud qanunların işləmə mexanizmlərinin yaradılmasına ciddi ehtiyac var. Məsələn, mən rəhbərlik etdiyim bələdiyyədə vergi xidməti qurmaq istəyirəm. Bununla bağlı müvafiq əsasnaməmiz olsa da bu sahədə tətbiq və iş mexanizmi yoxdur. Bu təlim bizim təkmilləşməyimizə yardım etdi. BVİS

proqramından gözləntilərimiz çoxdur. Yəqin ki, bələdiyyələrin vergiyığıma sahəsindəki çətinlikləri, narahatlıq doğuran problemləri bu sistem vasitəsilə aradan qaldırılacaq».

Səbail rayon bələdiyyəsinin sədr müavini Qurban Abbasov: «Bələdiyyələrin ilk qurucularından biri kimi, bu işdə kifayət qədər təcrübəm var. Bələdiyyə sahəsindəki yeniliklər zamanı bizim də təkliflərimiz diqqətdən kənar qalmayıb. Bu gün də təklif verdim ki, hotellərdə rüsumların yığılmasında bələdiyyələrin roluna xüsusi diqqət ayrılısın, belə olsa işimiz xeyli yüngülləşər, yığılan vergilərin səviyyəsi yüksələr və daxilolmalarımız da artar».

ELAN

Asan İmza sertifikatının qüvvədə olma müddəti 3 il olduğundan və 2013-cü ilin iyul ayında alınmış sertifikatların etibarlılıq müddəti 2016-cı ilin iyul ayında bitdiyindən, yeni Asan İmza sertifikatı almaq üçün «ASAN xidmət» və Vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərinə (<http://www.taxes.gov.az/xidmetmerkezleri>) müraciət etmək lazımdır.

Vergilər Nazirliyinin 195-1 Çağrı Mərkəzinə, nazirliyin rəsmi internet səhifəsinin «Sual-cavab» bölməsinə (www.taxes.gov.az/ www.taxes.gov.az/faq/sual.html), asxm.gov.az internet ünvanına və ya info@asxm.gov.az elektron poçtuna müraciət etməklə məsələ ilə bağlı əlavə məlumat almaq olar.

Vergilər Nazirliyinin Asan Sertifikat Xidmətləri Mərkəzi

Avtonəqliyyat xidməti göstərən şəxslərin vergi öhdəlikləri

Avtomobil nəqliyyat vasitələri ilə sərnişin və yük daşımalarını həyata keçirən vergi ödəyiciləri hər ay üçün vergi ödəməlidirlər. Mülkiyyətində və ya istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitələri ilə (beynəlxalq yük və sərnişin daşımaları istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikasının ərazisində sərnişin və yük daşımalarını (o cümlədən taksi ilə) və yaxud həmin daşımaları müqavilə əsasında digər şəxslər vasitəsilə həyata keçirən şəxslər sadələşdirilmiş verginin ödəyiciləri hesab olunurlar. Bu şəxslərin mülkiyyətində və ya istifadəsində olan avtomobil nəqliyyat vasitələri sadələşdirilmiş verginin vergitutma obyektidir və sözügedən vergi cədvəldəki kimi müəyyən olunmuşdur:

Daşınma növü	Ölçü vahidi	Verginin aylıq məbləği (manatla)
Sərnişin daşınması (taksi istisna olmaqla), oturaacaq yerlərinin sayına görə	1 oturaacaq yeri üçün	1,8
Taksi ilə sərnişin daşınması	1 ədəd nəqliyyat vasitəsi üçün	9
Yükdaşıma	Yükgötürmə qabiliyyəti üçün (hər tona)	1

Sadələşdirilmiş verginin məbləği sərnişin və yük daşınmasının həyata keçirildiyi ərazidən asılı olaraq, cədvəldə göstərilmiş vergi məbləğinə xüsusi əmsallarla təbiiq olunmuş müəyyən edilir. Daşımalar Bakı şəhərində (kənd və qəsəbələr daxil olmaqla) və Bakı şəhəri ilə ölkənin digər yaşayış məntəqələri arasında həyata keçirildikdə bu əmsal 2-yə, Ağsəron rayonu, Sumqayıt, Gəncə şəhərlərində və həmin rayon və şəhərlərlə digər yaşayış məntəqələri arasında (Bakı şəhəri istisna olmaqla) həyata keçirildikdə 1,5-ə bərabər olur. Daşıma digər şəhər və rayonlarda və həmin şəhər və rayonlarla yaşayış məntəqələri arasında həyata keçirildikdə (Bakı, Sumqayıt, Gəncə şəhərləri və Ağsəron rayonu istisna olmaqla) 1,0 əmsal təbiiq edilir.

Avtomobil nəqliyyat vasitələrində (taksi istisna olmaqla) oturaacaq yerlərinin sayı və ya yükgötürmə qabiliyyəti avtomobil nəqliyyat vasitələrinin qeydiyyat şəhadətnaməsinə əsasən müəyyən edilir.

Avtomobil nəqliyyat vasitələrindəki (taksi istisna olmaqla) oturaacaq yerlərinin sayı və ya yükgötürmə qabiliyyəti həmin nəqliyyat vasitələrinin qeydiyyat şəhadətnaməsinə əsasən 2 iş günündən gec olmayaraq verilir. Avtonəqliyyat xidməti göstərən şəxslər tərəfindən ödənilmiş vergi onların həmin ayda fəaliyyət göstərən göstərməməsindən asılı olmayaraq, geri qaytarılmır və növbəti ayın vergiləri ilə əvəzləşdirilmir. Avtonəqliyyat vasitəsinin sahibi və ya istifadəçisi dəyişdikdə, həmin nəqliyyat vasitəsinə sonrakı aylar üçün əvvəlki sahib və ya istifadəçi tərəfindən

Avtomobil nəqliyyat vasitəsilə sərnişin və yük daşımalarına görə aylıq sadələşdirilmiş vergi hər bir avtonəqliyyat vasitəsi üçün - cədvəldə göstərilmiş sadələşdirilmiş verginin ölçü vahidini verginin aylıq məbləğinə və daşınmanın həyata keçirildiyi ərazidən asılı olaraq müəyyən edilmiş əmsala vurmaqla hesablanır və dövlət büdcəsinə ödənilir.

Misal: Oturaçaqların sayı 17 olan mikroavtobusla Bakı şəhərində sərnişin daşımaları həyata keçirirsiniz. Bu zaman ödəyəcəyiniz verginin aylıq məbləği aşağıdakı kimi hesablanacaq:

Oturaçaqların sayı 17 olduğu halda, sadələşdirilmiş verginin aylıq məbləği $17 \times 1,8 = 30,6$ manat olacaq və sizin fəaliyyətiniz Bakı şəhərində həyata keçirildiyindən ödəyəcəyiniz sadələşdi-

rilmiş verginin aylıq məbləği $30,6 \times 2 = 61,2$ manat olacaqdır.

Vergi ödəyicisi təqvim ayının sonunadək ərizə ilə birlikdə sadələşdirilmiş verginin tam məbləğə ödənilməsinə təsdiq edən bank ödəniş sənədini təqdim etməklə öz istəklərinə uyğun olaraq növbəti ay, rüb, yarımil və ya il üçün ciddi hesabat blankı olan «Fərqlənmə nişanı» alır. Artıq taksi fəaliyyəti üçün lisenziya və fərqlənmə nişanı «ASAN xidmət» tərəfindən verilir. Bu yenilik Prezident İlham Əliyevin imzaladığı «Dövlət xidmətlərinin göstərilməsində şəffaflığın artırılması, yaşayış yeri üzrə qeydiyyat və lisenziyaladurma prosedurlarının elektronlaşdırılması sahəsində bəzi tədbirlər haqqında» fərmanda öz əksini tapıb. Fərman əsasında, «ASAN xidmət»in göstərdiyi xidmətlərin sırasına taksi fəaliyyəti üçün xüsusi razılıq (lisenziya), eləcə də taksi avtomobillərinə «Fərqlənmə nişanı»nın verilməsi əlavə edilib. Həmçinin, Nəqliyyat Nazirliyinə tapşırıb ki, taksilərə lisenziya və «Fərqlənmə nişanı»nın verilməsi xidmətlərinin «ASAN xidmət» mərkəzlərində həyata keçirilməsini təmin etsin.

«Fərqlənmə nişanı» vergi ödəyicisinin ərizəsinə əsasən 2 iş günündən gec olmayaraq verilir. Avtonəqliyyat xidməti göstərən şəxslər tərəfindən ödənilmiş vergi onların həmin ayda fəaliyyət göstərən göstərməməsindən asılı olmayaraq, geri qaytarılmır və növbəti ayın vergiləri ilə əvəzləşdirilmir. Avtonəqliyyat vasitəsinin sahibi və ya istifadəçisi dəyişdikdə, həmin nəqliyyat vasitəsinə sonrakı aylar üçün əvvəlki sahib və ya istifadəçi tərəfindən

qabaqcadan ödənilmiş vergilər nəzərə alınır və verginin ödənilməsinə təsdiq edən «Fərqlənmə nişanı»nın yenidən rəsmiləşdirilməsi tələb olunmur.

Sadələşdirilmiş verginin ödənilməsinə avtonəqliyyat vasitəsinin sahibi, nəqliyyat vasitəsi vəkalətnamə (etibarnamə) və ya icarə müqaviləsi əsasında istifadə edildikdə isə vəkalətnamə (etibarnamə) və ya icarə müqaviləsi ilə idarə edən şəxslər məsuliyyət daşıyır. Hüquqi şəxs özünə məxsus avtomobil nəqliyyat vasitələri ilə daşımaları həyata keçirdikdə, sadələşdirilmiş vergi onun tərəfindən ödənilməlidir. Fəaliyyəti yalnız avtomobil nəqliyyat vasitələri ilə sərnişin və yük daşımalarından ibarət olan vergi ödəyiciləri vergi orqanlarına bəyannamə vermirlər.

Vergi ödəyicilərinin mülkiyyətində olan avtomobil nəqliyyat vasitələri ilə öz istehsal fəaliyyətini təmin etmək üçün işçilərinin və özünə məxsus yükçülərinin və özünə məxsus yükçülərinin daşınmasında istifadə olunan avtomobil nəqliyyat vasitələri üçün heç bir haqq ödənilmədən «Xüsusi fərqlənmə nişanı» alınır. Bu nişanı almış vergi ödəyiciləri avtomobil nəqliyyat vasitələrinin sətarkən və ya icarəyə verərkən, habelə digər məqsədlər üçün istifadə edərkən ən azı 1 iş günü əvvəl bu nişanı geri qaytarmalıdır.

Xüsusi nişan və avadanlıqlarla təchiz olunmuş xüsusi təyinatlı (sahibkarlıq fəaliyyəti çərçivəsində) onlara digər vergi ödəyiciləri tərəfindən göstərilən bu cür xidmətlər istisna olmaqla, habelə dövlət hakimiyyəti orqanlarının, büdcə təşkilatlarının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının, Mərkəzi Bankın, hasilatın pay bölgüsü, əsas ixrac boru kəməri haqqında və bu qəbildən olan digər sazişlər çərçivəsində fəaliyyət göstərən xarici podratçılarının və subpodratçılarının, dövlət fondlarının, xarici ölkələrin diplomatik və konsulluq nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin rəsmi istifadəsi üçün nəzərdə tutulan avtomobil nəqliyyat vasitələri üçün «Fərqlənmə nişanı» və ya «Xüsusi fərqlənmə nişanı» alınır. «Fərqlənmə nişanı» olmadan avtomobil nəqliyyat vasitələri ilə sərnişin və ya yük daşınmasına görə 40 manat məbləğində maliyyə sanksiyası təbiiq edilir.

Rəşad SADIQOV

BİR CÜMLƏ - BİR XƏBƏR

«Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri»nə müvafiq olaraq, inkişaf planlarının işlənilməsi məqsədilə yaradılmış işçi qrupu 10 kitabdan ibarət ilk toplu hazırlayıb.

İyulun 15-də Bakıda Azərbaycan-Belarus biznes forumu keçiriləcək.

Almaniyanın «Eurasia News» xəbər saytında «Macarıstan Azərbaycanı yeganə enerji alternativini kimi görür» adlı məqalə yayılıb.

Fransada turizm sahəsində ixtisaslaşmış nüfuzlu www.quotidiendutoirisme.com saytında Azərbaycanın turizm imkanları haqqında məqalə dərc olunub.

Bakıda «Şimal-Cənub» Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi ilə bağlı Azərbaycan, İran və Rusiya dəmiryolçuları arasında üçtərəfli görüşlər keçirilib.

Qazaxıstanın Aktau şəhərində Azərbaycanın ilk logistik mərkəzi yaradılıb.

«Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» QSC yaxın vaxtlarda korporativ idarəetmə üzrə müvafiq reytingin alınmasını planlaşdırır.

Çin İpək Yolu iqtisadi qurşağında və XXI əsrin dəniz İpək Yolunda yerləşən ölkələr arasında neft-qaz əməkdaşlığını genişləndirməyi təklif edib.

Azərbaycan ilə Fransa arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əlaqələr müzakirə edilib

İyunun 30-da Azərbaycan kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Quliyev Fransanın mərkəzləşdirmə və regionlararası əməkdaşlıq üzrə Milli Komissiyanın baş katibi, Xarici İşlər və Beynəlxalq İnkişaf Nazirliyinin yerli hakimiyyətlərin xarici fəaliyyəti üzrə xüsusi nümayəndəsi Bertran Forum rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Görüşün məqsədi iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əlaqələrin müzakirəsi olub.

Nazir müavini son dövrlərdə ölkəmizdə kənd təsərrüfatı sahəsində həyata keçirilən islahatlar, ölkə rəhbərliyinin aqrar sahəyə göstərdiyi diqqət və qayğı, aqrar sahənin inkişafı ilə bağlı qəbul olunmuş qərar və sərəncamlar, həmçinin hökumət tərəfindən kənd

təsərrüfatının müxtəlif sahələrinə ayrılan subsidiyalar barədə geniş məlumat verib və Azərbaycanda aqrar sahədə ölümlü investisiya mühitinin olduğunu nəzərə çatdırıb. İ.Quliyev Azərbaycan ilə Fransa arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığın daha da dərinləşməsi üçün geniş imkanların olduğunu söyləyib. Xatırladı ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı heyvanların cins tərkibinin yaxşılaşdırılması məqsədilə Fransanın Şarole cinsindən olan damazlıq heyvanlar (alpin keçiləri) Aqrilinq ASC vasitəsilə Azərbaycana gətirilib. Həmçinin Quba Regional Aqrar Elm Mərkəzi «Frazier» layihəsi çərçivəsində respublikamızda virusuzlu tiplər gətirib və intensiv tipli meyvə bağları salınıb. Fransanın «IMV Technologi-

es» müəssisəsindən Respublika Süni Mayalama Mərkəzi üçün süni mayalama avadanlıqları alınıb və bu avadanlıqlar Mərkəzdə fransız mütəxəssislər tərəfindən quraşdırılıb. İ.Quliyev Gəncə şəhərində təşkil olunmuş Beynəlxalq Üzüm və Şərab Festivalında Fransa nümayəndə heyətinin də fəxri qonaq qismində geniş tərkibdə iştirak etdiyini diqqətə çatdırıb.

Bertran For Azərbaycanı meyvə və tərəvəz məhsullarının ekoloji baxımdan təmiz olmasının artıq Avropada bəlli olduğunu qeyd edib və ölkələrimiz arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığa önəm verilməsini yüksək qiymətləndirib. Qonaq iqtisadiyyatın bu sahəsi üzrə iki ölkə arasında əlaqələrin daha da inkişaf etməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib.

Daşınmaz əmlakın dövlət qeydiyyatı prosedurları elektronlaşdırılır

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi torpaq (ƏMDK) və digər daşınmaz əmlaklar üzərində mülkiyyət hüququnun qeydiyyatının sadələşdirilməsi, daşınmaz əmlakların sənədləşdirilməsi leqallaşdırılması, eləcə də

nayacaq. Layihə sayəsində, ilk növbədə, Gəncə və Şəkiddə daşınmaz əmlaklarla bağlı bütün məlumatlar - onların yeri, koordinatları və ölçüləri müasir texnologiyalar vasitəsilə dəqiqləşib. Bununla da indiyədək mövcud olmuş anlaşıl-

kın dövlət qeydiyyatı ilə bağlı prosedurları sadələşəcək, qeydiyyatda sərf olunan vaxt azalacaq, məlumatların dəqiqliyi təmin olunaacaq. Nəticədə əhaliyə göstərilən xidmət səviyyəsi, habelə şəffaflıq və operativlik daha da artacaq. Xatırladı ki, 2013-cü ildən

Hazırda ƏMDK Azərbaycanın daşınmaz əmlak sektorunda əhəmiyyətli inkişafa səbəb olacaq növbəti böyük layihəni reallaşdırır. Komitədən verilən məlumata görə, Azərbaycan və Almaniya hökumətləri arasında müqaviləyə uyğun olaraq, Gəncə və Şəkiddə «Kadastr və daşınmaz əmlakın qeydiyyatı»

layihəsi artıq yekunlaşmaq üzrədir. 2013-cü ildə start verilən layihə Gəncə və Şəkinin bütün ərazisi üzrə daşınmaz əmlaklar haqqında elektron kadastr məlumat bazasının və rəqəmsal kadastr xəritələrinin yaradılmasını nəzərdə tutur. Göründüyü kimi, komitə alman təcrübəsinin Azərbaycanı gətirilməsinə və uğurla reallaşdırılmasına nail olub. Bu nailiyyət daşınmaz əmlakın kadastrı və qeydiyyatında elektron idarəetmənin və vahid bazanın formalaşmasında mühüm rol oy-

mazlıqlar və qeyri-dəqiqliklər arasında qalxacaq. Əhalinin əmlak sənədlərinin öyrənilməsi nəticəsində daşınmaz əmlakın sənədləşdirilməsinin hansı səviyyədə olduğu müəyyən ediləcək ki, bu da Gəncə və Şəki əhalisi üçün sənədləşdirilmiş torpaq və daşınmaz əmlakdan səmərəli istifadə etməyə imkan verəcək. Bununla yanaşı, layihə zamanı toplanan məlumatlar daşınmaz əmlak üzərində hüquqların qeydiyyatı prosedüründə bir sıra çətinliklərin həllinə kömək edəcək. Daşınmaz əmlak

başlanan layihənin Gəncədə icrası artıq yekunlaşıb və şəhərin mükəmməl elektron kadastr informasiya bazası yaradılıb. 2016-cı ilin sentyabrında isə Şəkiddə layihənin tamamlanması nəzərdə tutulur. Ötən müddətdə həm Almaniya və həm də yerli özəl şirkətlər layihənin icrasında birbaşa iştirak ediblər. Layihə çərçivəsində aparılan kadastr işlərinə yerli özəl qurumlar da cəlb edilib.

Fəxriyyə İKRAMQIZI

RƏQƏMLƏRİN DİLİ İLƏ

- Manatın devalvasiyası çərçivəsində ARDNF-nin investisiya portfelinə daxil olan valyuta və aktivlərin manat ifadəsi ilə dəyərinin artması səbəbindən, Fondun ümumilikdə **23 milyard 217,8 milyon** manat, o cümlədən ABŞ dolları, avro, ingilis funt sterlinqi və digər valyutaların manata qarşı məzənnəsinin artması ilə əlaqədar **22,501 milyard** manat büdcədən kənar gəliri yaranıb.
- Ötən ay daşınmaz əmlakın icbari sığortası üzrə **11 min 639** sığorta müqaviləsi bağlanılıb.
- Azərbaycan Mərkəzi Bankının sərəncamında olan rəsmi valyuta ehtiyatlarının həcmi iyulun 1-nə **4 milyard 283,9 milyon** ABŞ dolları təşkil edib.
- Sahibkarlıq fəaliyyətinə və gənclərin məşğulluğunun artırılmasına dəstək məqsədilə iyunun 1-dək 5100-dən çox gənc sahibkara **355,2 milyon** manat güzəştli kredit verilib.
- Yanvar-iyun ayları ərzində avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə **527 min 894** sığorta müqaviləsi bağlanılıb.
- İcbari Sığorta Bürosu 4 il ərzində **1 milyon** manat məbləğində kompensasiya ödənişi həyata keçirilib.

Gənc sahibkarlara dövlət dəstəyi gücləndirilir

İqtisadiyyat Nazirliyi iqtisadi layihələrdə xüsusi fəallıq nümayiş etdirən gənc sahibkarlar üçün stimullaşdırıcı tədbirlər görməyi planlaşdırır. İqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov bildirib ki, gənclərə verilən güzəştli kreditlərin həcmi artırılması, dövlət dəstəyi tədbirlərinin gücləndirilməsi, regionlarda yeni biznes layihələrinin həyata keçirilməsində onlara üstünlük verilməsi nəzərdə tutulur. Gənc sahibkarlar indiyədək Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun (SKMF) xətti ilə 355 milyon manatdan artıq güzəştli kredit əldə ediblər. Ayrılan vəsaitlər hesabına gənclərin həyata keçirdiyi investisiya layihələri sayəsində 15,3 mindən çox yeni iş yeri açılıb. Gənclər arasında sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi və sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyənlərə dəstək verilməsi ilə bağlı təkliflər hazırlanıb, güzəştli maliyyə mexanizmindən səmərəli istifadə, gənclərin yeni layihələrə cəlb edilməsi kimi təkliflərə baxılıb və təkliflərin təkmilləşdirilməsi üçün aidiyyəti qurumla müvafiq iş aparılmaqdadır.

Həyata keçirilən tədbirlər bölgələri də əhatə edir. Regionlarda gənclərin məşğulluğunun inkişaf etdirilməsi və əmək ehtiyatlarının keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması istiqamətində iqtisadi maarifləndirmə, məsləhət xidmətinin genişləndirilməsi, məşğulluq və sahibkarlıq fəaliyyəti sahəsində qabaqcıl tec-

rübənin öyrənilməsi, sərhədyanı bölgələrdə biznesə başlamaq istəyən gənclərə dəstək göstərilməsi və işsizliyin aradan qaldırılması məqsədilə bir sıra tədbirlər keçirilib. «Sahibkarlığın inkişafına dövlət dəstəyi» layihəsi çərçivəsində iqtisadi rayonlarda keçirilən tədbirlərdə gənc sahibkarların və yeni sahibkarlıq fəaliyyətinə başlamaq istəyən gənclərin təqdim et-

lardedə, sənaye texnoparklarında potensial güvvə kimi gənc sahibkarlara dəstək verilməkdədir. Qarşıdakı dövrdə yeni ideya və layihələrlə müraciət edən gənclərə biznesin planlaşdırılması və idarə edilməsi, investisiya layihələrinin və biznes planlarının hazırlanması, marketing araşdırmalarının aparılması, potensial biznes tərəfdaşları ilə əlaqələrin qurulması və digər sahələr üzrə kömək göstəriləcək.

Regionlarda yeni yaradılan kənd təsərrüfatı və aqrar-sənaye müəssisələri ilə bağlı layihələrin həyata keçirilməsində də gənc sahibkarlara dəstək tədbirləri davam et-

*** Qarşıdakı dövrdə yeni ideya və layihələrlə müraciət edən gənclərə biznesin planlaşdırılması və idarə edilməsi, investisiya layihələrinin və biznes planlarının hazırlanması, marketing araşdırmalarının aparılması, potensial biznes tərəfdaşları ilə əlaqələrin qurulması və digər sahələr üzrə kömək göstəriləcək.**

dikləri layihələrin maliyyələşdirilməsi müzakirə olunub, bir sıra layihələr SKMF tərəfindən maliyyələşdirilib. S.Məmmədov qeyd edib ki, sahibkarlığa cəlb edilməklə gənclər iqtisadiyyatın inkişafına dəstək olmalıdırlar. Hökumət sahibkarlığa iddialı şəxslərə innovativ düşüncə aşılamağı və biznes ideyasını reallaşdırmağı prioritet hesab edir. Hazırda regionlarda yaradılan kiçik və orta sahibkarlıq müəssisələrində, biznes-inkubator-

diriləcək. Gənclərin məşğulluğunun təmin edilməsinə dair Dövlət Proqramına uyğun olaraq, sərhədyanı və dağlıq ərazilərə köçən fermer təsərrüfatı və digər sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən gənclər tərəfindən özəl toxumçuluq və heyvandarlıq təsərrüfatlarının yaradılmasına dəstək göstərilməsi, «Aqrolizinq» ASC-nin ölkəmizə idxal etdiyi kənd təsərrüfatı texnikasının bir hissəsinin gənc sahibkarlara lizinq yolu ilə veril-

məsi də bu tədbirlər sırasındadır.

Azərbaycan Sahibkarlar (İşgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası da gənc sahibkarların stimullaşdırılması və təşviq edilməsi üçün müxtəlif tədbirlər həyata keçirməyi planlaşdırır. Təşkilatın sədr müavini Fuad Hüseynovun sözlərinə görə, gənclərin sahibkarlıq fəaliyyətinin dəstəklənməsi və məşğulluğunun təmin edilməsi, iqtisadi fəallığın artırılması və onların sahibkarlıq fəaliyyətinə həvəsləndirilməsi müasir dövrün çağırışlarındandır. Konfederasiya gənclər arasında bu sahə üzrə intellektual müsabiqələr keçirməyi məqsəduyğun hesab edir.

Gənc sahibkarlara dövlət dəstəyi tədbirlərinin davam etdirən Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi isə «Özünəməstək» mexanizmi çərçivəsində gənc ailələrdə məşğulluqla bağlı problemlərin aradan qaldırılması məqsədilə müxtəlif addımlar atmaqdadır. Hazırda iki istiqamətdə: gənclərə şəxsi yardımçı təsərrüfatın inkişafında dəstək göstərilməsi, eləcə də onların əmət və xidmətlərinin istehsalı üzrə əmək fəaliyyətinə cəlb edilməsi istiqamətində iş aparmaq planlaşdırılır. «Özünəməstək» proqramı ünvanlı sosial yardım proqramının mövcud büdcəsi tərkibində maliyyələşdiriləcək. Proqramda iştirak edəcek ailə ünvanlı sosial yardım almayacaq və ona verilən vəsait birbaşa sahibkarlığın inkişafına yönəldiləcək. Layihə çərçivəsində gənc sahibkarlar tərəfindən istehsal olunan məhsulların sərğisinin və əmək yarmarkalarının təşkili də nəzərdə tutulur.

Elbrus CƏFƏRLİ

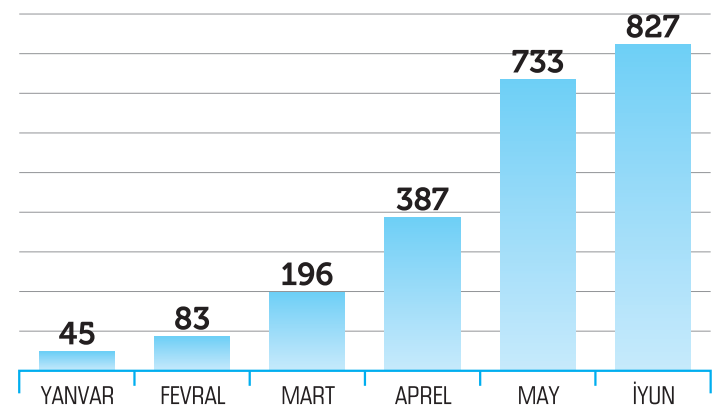
«Yaşıl kart» sistemi populyarlıq qazanır

«Yaşıl kart» sistemi xarici avtonəqliyyat vasitələrinin istinadına baş verən yol-nəqliyyat hadisələri zamanı zərər çəkmiş şəxslərin tələblərini hədəfən baş verdiyi ölkənin daxili qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş şərtlərə və qaydalara uyğun olaraq tənzimləyir. Bu məqsədlər üçün sistemə üzv büroların qarşılıqlı zəmanət əsasında avtomobil nəqliyyatı vasitələri ilə xarici ölkələrə səfər edən sürücülərin səfər ərzində mülki məsuliyyətini sığortalayan vəhid təminat sistemi təşkil edilir. Sistemin əhatə etdiyi xarici ölkələrə səfər edən sürücülərin sığorta haqları isə 63.676 mədətə təşkil etmişdir. Müqavilələrin 703-ü minik, 62-si yük, 52-fər boyunca mülki məsuliyyətə

diyyatı şəhadətnaməsi, sürücü-lük vəsiqəsinin əslilə tələb olunur. «Yaşıl kart» müqaviləsi 1,3, 6 və 12 ay müddətinə bağlanılır. Sığorta məbləğləri isə avtomobilin mühərrikinin həcmi və müqavilənin bağlanma müddətinə görə dəyişir.

Bürünən məlumatına görə, indiyədək «Yaşıl kart» sistemi çərçivəsində fəaliyyət göstərən hüquq olan sığortaçılar tərəfindən 6 ay ərzində 2271 beynəlxalq sığorta müqaviləsi bağlanıb. Təkcə iyun ayında bağlanmış beynəlxalq sığorta müqavilələrinin sayı 827 olmuş, sığorta haqları isə 63.676 mədətə təşkil etmişdir. Müqavilələrin 703-ü minik, 62-si yük, 52-fər boyunca mülki məsuliyyətə

6 ay ərzində bağlanan «Yaşıl kart» müqavilələrinin sayı

tin tam sığortalıması nəzərdə tutulur, sürücünü səfər etdiyi xarici ölkənin sərhədində yeni mülki məsuliyyət sığortası almaq tələbindən azad edir. Hazırda 48 ölkə «Yaşıl kart» sisteminin üzvüdür.

Azərbaycan Respublikasının milli «Yaşıl kart» bürosunun funksiyalarını İcbari Sığorta Bürosu (İSB) həyata keçirir. «Yaşıl kart» müqaviləsi yalnız Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş və sahibinin mülki məsuliyyəti «İcbari sığortalar haqqında» Qanuna uyğun olaraq sığortalıması avtonəqliyyat vasitələri üçün rəsmiləşdirilə bilər. «Yaşıl kart» müqaviləsi fiziki şəxs tərəfindən bağlandıqda şəxsiyyət vəsiqəsi, hüquqi şəxs tərəfindən bağlandıqda isə hüquqi şəxs dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə, nəqliyyat vasitəsinin dövlət qey-

mototiklet kateqoriyası üzrə olan nəqliyyat vasitələri ilə bağlı olmuşdur.

Qeyd edək ki, «Yaşıl kart» sistemi 1949-cu ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Avropa İqtisadi Komissiyasının Quru Nəqliyyatı Komitəsinin Yol Nəqliyyatı üzrə İşçi Qrupu tərəfindən üzv ölkələrin hökumətlərinə göndərilmiş tövsiyə əsasında təsis edilmiş və 1 yanvar 1953-cü ildən tətbiq olunmağa başlamışdır. Əksər Avropa ölkələri, habelə Rusiya, Türkiyə, Ukrayna, Belarus, İran, Mərakeş və s. ölkələrin müvafiq bülərlərinin daxil olduğu «Yaşıl kart» sistemi avtonəqliyyat vasitələri sahiblərinin mülki məsuliyyəti üzrə beynəlxalq sığortatəminatı sistemi kimi fəaliyyət göstərir.

AYTƏN

İtaliyalı jurnalist Azərbaycanın iqtisadi potensialı barədə...

İtaliyada ixracın təşviqi ilə bağlı «Exportiamo.it» internet saytında jurnalist Culiyo Bifolkinin Azərbaycanla bağlı iki məqaləsi yayılıb. «Azərbaycan-İtaliya: enerji tərəfdaşlığı və ticarət əlaqələri hər zaman güclüdür» adlı məqalədə müəllif iki ölkə arasında münasibətlərin möhkəm əsaslarının 2014-cü ildə Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri çərçivəsində Baş nazir Matteo Renzi ilə birgə qəbul etdiyi «Azərbaycan Respublikası ilə İtaliya Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamə»də öz əksini tapdığını bildirir.

Azərbaycan-İtaliya iqtisadi əlaqələrinə toxunulan məqalədə İtaliyanın Azərbaycanın birinci tərəfdaşı olduğu, TAP layihəsinin həyata keçirilməsi ilə əlaqələrin daha da genişlənməyə və İtaliyanın Avropanın enerji ba-

zarında rolunun möhkəmlənəcəyi qeyd edilir. İyulun 13-də Romada keçirilmiş Azərbaycan-İtaliya Hökumətlərarası Komissiyasının iclası, bu çərçivədə təşkil edilmiş biznes forumu haqqında məlumat verilən yazıda həmin tədbirlərdə diqqətin həmçinin Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi, xüsusən də alternativ enerji, infrastruktur, logistika, aqrosənaye və ecazalıq sahələrində İtaliya şirkətləri üçün mövcud imkanlara verildiyi vurğulanır. Müəllif Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Məmməd Əhmədşadəyev istinadla 2010-cu ildən bəri İtaliyadan Azərbaycana ixracın üç dəfə artığını və əlaqələrin daha da inkişafı üçün potensialın böyük olduğunu diqqətə çatdırır.

«Azərbaycan iqtisadiyyatını şaxələndirmək üçün xarici tərəfdaş axtarışındadır»

adlı digər məqalədə isə müəllif ölkəmizin müstəqilliyini bərpa etdiyi dövrdən etibarən həyata keçirdiyi neft strategiyası, qazandığı iqtisadi nailiyyətlər, «Cənub qaz dəhlizi» layihəsi, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində görülən tədbirlər barədə məlumat verir. Həmçinin, Azərbaycanın ölkəmizə gətirdiyi məhsulətin azalması və əlaqələrinin inkişafı üçün mövcud imkanlara bəhs edilir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı, Trans-Avraziya Super İnfomasiya Magistralı kimi layihələr də qeyd olunur.

Məqalədə, həmçinin, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, ölkəmizin önəmli ərzaq ixracatçısına çevrilməsi potensialı vurğulanır.

vergi təqvim

İYUL						
I	II	III	IV	V	VI	VII
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Qeyd: Verginin ödənilmə və bəyannamənin (o cümlədən arayışın) verilmə müddətinin sonuncu günü təqvimdə yaşıl rənglə qeyd edilmişdir. Həmin gün istirahət və ya bayram gününə düşdüyü halda, növbəti iş gününə keçirilir.

Ödənilən vergi:

15 iyul - «(1)» və «(2)».

20 iyul - «(1-1)», «(1-2)», «3», «4», «7», «8», «9», «(9-1)», «10.1», «10.2», «10.3» və «11».

«(1) və (2)» - Gəlir və mənfəət vergisi: Gəlir və mənfəət vergisi üzrə hesabat dövrü təqvim ilidir. Hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar rüb qurtarıqdan sonra 15 gündən gec olmayaraq cari ödəmələri dövlət büdcəsinə ödəməlidirlər. Bələdiyyə mükiyyətində olan müəssisə və təşkilatlar mənfəət vergisini yerli büdcəyə (bələdiyyə büdcəsinə) ödəyirlər. Cari vergi ödəmələri vergi ili üçün vergi ödəyicisindən tutulan verginin məbləğinə aid edilir. Vergi ödəyicisi il ərzində cari vergi ödəmələrinin məbləğini öz seçiminə əsasən aşağıda göstərilən iki mümkün metoddan birinə uyğun müəyyən edə bilər.

Birinci metod: Hər rüb üçün cari ödəmələrin məbləği əvvəlki vergi ilində hesablanmış verginin 1/4 hissəsi məbləğində müəyyən edilir. **İkinci metod:** Cari rübəki gəlirin məbləğini keçən ilin ümumi gəlirində (gəlirdən çıxılan məbləğlər nəzərə alınmadan) verginin xüsusi çəkisini göstərən əmsala vurmaqla müəyyən edilir.

Bu zaman vergi ödəyicisi il ərzində cari vergi ödəmələrinin məbləğini müəyyənləşdirməyin yuxarıdakı iki mümkün metodundan birini seçir və hər il aprel ayının 15-dən gec olmayaraq bu barədə vergi orqanına məlumat verir. Vergi ödəyicisi cari vergi ödəmələrinin məbləğini müəyyənləşdirmək üçün təbii qəddəyi metod barədə məlumat vermədiyi halda, vergi orqanı birinci metod tətbiq edir.

Vergi ödəyicisi cari vergi ödəmələrinin məbləğini müəyyənləşdirmək üçün üçüncü metod tətbiq edir. Əvvəlki vergi ilində fəaliyyəti olmayan və növbəti vergi ilində fəaliyyət göstərən, habelə yeni yaradılmış və fəaliyyət göstərən vergi ödəyiciləri mənfəət və ya gəlir vergisi üzrə cari vergi ödəmələrinin təqvim ili ərzində rüblər üzrə artan yekunla hesablamalı, cari vergi ödəmələrinin məbləği mənfəətdən və ya gəlirdən verginin məbləğinin 75 faizindən az olmamalı, rüb başa çatdıqdan sonra 15 gün ərzində cari vergi ödəmələrini aparmalı və rüb ərzində mənfəətdən və ya gəlirdən hesablanmış cari vergi məbləği barədə vergi orqanına arayış təqdim etməlidir.

«(1-1)» - Gəlir vergisi (xüsusi notariuslar üzrə): Xüsusi notariusların gəlir vergisi üzrə hesabat dövrü rübdür.

Xüsusi notariuslar tərəfindən hər ay ərzində aparılan notariat hərəkətlərinə, habelə notariat hərəkətləri ilə əlaqədar göstərilən xidmətlərə görə alınan haqlardan uduşlar əldə edən şəxslərdən (xərclər nəzərə alınmadan) 10 faiz dərəcə ilə gəlir vergisi hesablanmalı, hesablanmış vergi məbləği isə növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir. Xüsusi notariuslar tərəfindən aparılan notariat hərəkətlərinə, habelə notariat hərəkətləri ilə əlaqədar göstərilən xidmətlərə görə alınan haqlardan uduşlar əldə edən şəxslərdən (xərclər nəzərə alınmadan) hesablanan gəlir vergisi barədə «Xüsusi notariusun gəlir vergisi bəyannaməsi» hər rüb başa çatdıqdan sonra növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim edilməlidir.

«(1-2)» - Gəlir vergisi (İdman mərc oyunları üzrə): İdman mərc oyunlarından uduşlar əldə edən şəxslərdən ödəmə mənbəyində tutulan gəlir vergisi üzrə hesabat dövrü aydır. İdman mərc oyunlarından uduşlar əldə edən şəxslər ödəmə mənbəyində tutulan gəlir vergisinin bəyannaməsi»ni vergi orqanına verməyə borcludurlar. «3» - Əlavə dəyər vergisi: ƏDV üzrə hesabat dövrü təqvim ayı sayılır. ƏDV ödəyən vergi ödəyicisi ƏDV-nin bəyannaməsini hər hesabat dövrü üçün, hesabat dövründən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq qeydiyyatda olduğu vergi orqanına verir və vergini dövlət büdcəsinə ödəyir.

«4» - Aksizlər: Aksizlər üzrə hesabat dövrü təqvim aydır. Aksizli

mallar istehsal edildikdə hər hesabat dövrü üçün vergi tutulan əməliyyatlar üzrə aksizlər hesabat dövründən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməli və vergi orqanına bəyannamə verilməlidir.

«7» - Yol vergisi üçün hesabat dövrü təqvim ayı sayılır. Azərbaycan Respublikasının ərazisində avtomobil benzininin, dizel yanacağı üçün və maye qazın istehsalı ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslər yol vergisini aylıq olaraq hesablayıb və hesabat ayından sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq «Yol vergisinin bəyannaməsi»ni vergi orqanına təqdim etməklə vergini dövlət büdcəsinə ödəyirlər.

«8» - Mədən vergisi: Mədən vergisi üzrə hesabat dövrü təqvim ayı sayılır. Mədən vergisinin ödəyicisi hesabət ayı üçün faydalı qazıntıların çıxarıldığı aydan sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq vergini ödəyir və bəyannamə verir. Yerli əhəmiyyətli tikinti materialları üzrə mədən vergisi yerli (bələdiyyə) büdcəyə ödənilir və bələdiyyələrə mədən vergisinin bəyannaməsi verilir. Yerli əhəmiyyətli tikinti materiallarının kərpic-kirəmit gilləri, tikinti qumları, çınqıl xammalı aid edilir.

«9» - Sadələşdirilmiş vergi: Sadələşdirilmiş vergi üzrə hesabat dövrü rübdür. Sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi olan şəxs hesabat rübündən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq ödənilməli olan verginin məbləği haqqında vergi orqanına bəyannamə verir və həmin müddətə vergini dövlət büdcəsinə ödəyir. «(9-1)» - Sadələşdirilmiş vergi (Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edilməsi üzrə): Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edilməsi üzrə müqavilələri təsdiq edən notarius sadələşdiril-

mə vergini hesablayaraq 1 (bir) bank günü ərzində dövlət büdcəsinə ödəməyə və hesabat ayından sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq «Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edən şəxslərdən notariuslar tərəfindən ödəmə mənbəyində tutulan sadələşdirilmiş vergi bəyannaməsi»ni vergi orqanına verməyə borcludurlar.

«10.1» - Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində tutulan vergi: Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində tutulan əvvəlki və sadələşdirilmiş vergi ödəyicilərinin bu ödəmələr üzrə hesabat dövrü vergi ili, digər vergi ödəyicilərinin hesabat dövrü isə rübdür.

Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində tutulan vergilər barədə bəyannaməni ƏDV və sadələşdirilmiş verginin ödəyiciləri hesabət ayından sonrakı ilin yanvar ayının 31-dən gec olmayaraq, digərləri isə hesabat rübü başa çatdıqdan sonra növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim etməlidirlər.

«10.2» - Ödəmə mənbəyində tutulan digər vergilər: ƏDV və sadələşdirilmiş verginin ödəyicilərinin müddətə əlaqədar aparılan ödəmələri istisna olmaqla, ödəmə mənbəyində tutulan digər vergilər üzrə hesabat dövrü rübdür.

Hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar qeyri-dövlət pensiyaları və ödəmə mənbəyində vergiyə cəlb olunmalı digər ödəmələri verərək bu gəlirlərdən vergini tutmalı, tutulmuş

məbləği gəlirin ödənilməsi rübündən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə köçürməli və həmin müddətdə bəyannaməni vergi orqanına təqdim etməlidirlər. «10.3» - Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə ödəmə mənbəyində tutulan vergi: Həyatın yığım sığortası və pensiya sığortası üzrə bağlanmış sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə aparılan ödəmələrdən ödəmə mənbəyində tutulan verginin hesabat dövrü rübdür. Həyatın yığım sığortası və pensiya sığortası üzrə bağlanmış sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə sığorta haqları ödəyən sığortaçılar fiziki şəxslərin hesablanmış aylıq gəlirinə gəlir vergisi hesablamalı, hesablanmış vergini növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödəməli və gəlirin ödənilməsi rübündən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq bəyannaməni vergi orqanına təqdim etməlidirlər.

«11» - Dövlət rüsumu: Dövlət rüsumu üzrə hesabat dövrü rübdür. Notariat hərəkətlərinə görə dövlət rüsumu notarius tərəfindən qəbul edilərək iki bank günü ərzində, Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəliklərində aparılan konsulluq əməliyyatları üçün alınan dövlət rüsumu bir ay ərzində, digər dövlət rüsumları isə tutulduqdan sonra bir bank günü ərzində dövlət büdcəsinə köçürülür.

«Dövlət rüsumu haqqında» Qanunda nəzərdə tutulmuş dövlət rüsumunu tutan şəxslər hesabat rübündən sonrakı ayın 20-dən gec dövlət rüsumunun tutulması barədə hesabatları vergi orqanına təqdim etməlidirlər.

beynəlxalq panoram

Vankuver şəhərində boş evlər vergiyə cəlb oluna bilər

Kanadanın cənub-qərbində yerləşən bu şəhərin meri boş saxlanılan şəhər əmlakının yeni vergi formasında cəriməyə cəlb olunmasını təklif etmişdir. Gözlənilir ki, təklif olunan vergi ev sahiblərinin uzun müddət istifadəsiz saxladıkları, əksəriyyəti şəhərin mərkəzində yerləşən evləri kirayəyə verməsinə stimül yaradacaq. Şəhər meri bildirmişdir ki, mənzil yalnız pul qazanmaq üçün vasitə deyil:

«Biz çalışırıq ki, öz əmlakına biznes kimi yanaşan vətəndaşlar müvafiq məbləğdə vergi ödəsinlər». Hazırda şəhər meri əyalət hökumətlərinə müraciət etməyi planlaşdırır ki, onlar vergi dərəcələrini müəyyən etmək üçün icarəyə verilməsi mümkün olan boş əmlakların təsnifatı ilə bağlı təkliflərini irəli sürsünlər. Son statistikaya əsasən, şəhərdə ümumilikdə 10.800 ev bütün il ərzində istifadəsiz qalır.

İsveç infrastruktura vergi qoyulmasını müzakirə edir

Bu məsələ ilə bağlı hökumətin təşkil etdiyi xüsusi komissiya ölkədə infrastrukturun inkişafının maliyyələşməsinə yönəldilmiş yeni verginin tətbiqinin məqsəduyğun olub-olmadığını araşdırmalıdır. Komissiya həmçinin infrastrukturun yaxşılaşdırılması sayəsində əhəmiyyətli dərəcədə gəlirlər əldə etmiş əmlak sahiblərinin də xüsusi vergiyə cəlb olunmasının zəruriliyini nəzərdən keçirməlidir. İctimai nəqliyyat infrastrukturunun inkişaf etdirilməsinə özəl investirlərin cəlb olunması üsulları da komissiyanın təhlil edəcəyi məsələlər sırasında

dır. Maliyyə Nazirliyindən bildirilmişdir ki, komissiya hansı sahibkarların və konkret olaraq hansı növ əmlakın potensial vergi ödəyicisi olacağını əsaslandırılmalı, həmçinin toplanan vergilərin hansı infrastruktur obyektlərinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilməsini araşdırmalıdır. Hökumət tərəfindən o da qeyd edilmişdir ki, bələdiyyə vergisi ödəyən vətəndaşlar əlavə yığımları ödəməyəcəklər. Komissiyanın gələn ilin fevral ayında nəticələri ictimaiyyətə təqdim edəcəyi, tam hesabın isə 2018-ci ilin əvvəllərində nəşr olunacağı gözlənilir.

Belarusun və Rusiyanın fiskal orqanları vergi yoxlamaları üzrə əməkdaşlıq edəcəklər

Belarus Vergilər və Yığmalar Nazirliyi ilə Rusiyanın Federal Vergi Xidməti vergi yoxlamalarının aparılmasında bir-birinə kömək etmək barədə razılığa gəlmişlər. Belarus tərəfindən verilən rəsmi məlumatlara görə, bu iki dövlət qurumunun ikinci birgö kollegiyasında vergi yoxlamalarının təşkil üzrə qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dair məsələlər müzakirə edilmişdir. Müzakirələrdən sonra tərəflər paralel nəzarət tədbirlərinin keçirilməsi barədə razılığa gəlmişlər. Görüş zamanı digər məsələlərlə yanaşı, xarici şirkətlərin ƏDV-yə cəlb olunmasına da

baxılmışdır. Növbəti birgö kollegiyanın oktyabr ayında Belarus Respublikasında keçiriləcəyi planlaşdırılır.

İrlandiyada «vicdanlı vergi ödəyiciləri»nin sayı azalıb

Bu ölkədə daşınmaz əmlak vergisi 2013-cü ildən tutulur. Yığımın həcmi daşınmaz əmlak obyektinin qiymətinə müntəzib qaydada müəyyənləşdirilir və ildə orta hesabla 280 avro təşkil edir. İrlandiyada daşınmaz əmlak vergisi haqqında qanunun təsir dairəsinə düşən ümumilikdə 1,7 milyon ev təsərrüfatı var. Lakin son vaxtlar əmlak vergisini yayındıranların sayında artım özünü göstərir. 2015-ci ildə 56 min 200 nəfər, yəni ümumi ödəyicilərin 3 faizi əmlak vergisini ödəməyib. Bu il isə vəziyyət xeyli pisləşib: 87 min nəfər özlərinin dövlətə ödəniş siyahısına bu maddəni daxil etməyib. Beləliklə, 2016-cı ildə daşınmaz əmlak vergisi ödəyən şəxslərin nisbəti 87 faiz təşkil edib.

Ekspertlər hesab edirlər ki, İrlandiyada daşınmaz əmlak vergisi ödəyicilərinin sayının azalmasının əsas səbəbi zibilin daşınması və su üçün tariflərin kəskin artırılmasıdır. «Chartered Accountants Ireland» qurumunun vergi bölməsinin rəhbəri Brayan Keeqanın sözlərinə görə, indi hökumət qəti tədbirlər həyata keçirməlidir ki, ölkə vətəndaşları cəzasızlığa ümid bağlamasınlar. Fiskal xidmətlərə vergiləri vətəndaşların əməkhaqqından, pensiyasından və ya bank hesablarından birbaşa tutmaq imkanı verilməlidir. Əgər bunu etmək çətin olarsa, iş hüquq-mühafizə orqanlarına təqdim olunmalıdır. Qeyd edək ki, 2015-ci ilin yanvarından bəri daşınmaz əmlak vergisinin ödənilməsinə görə ölkədə 3 min 55 iş qaldırılıb.

Rusiyada elektron xidmətlər vergiyə cəlb olunacaq

Dövlət Duması tərəfindən qəbul edilən qanun layihəsinə görə, xarici şirkətlərin hamısı Rusiya Federasiyası ərazisində kontent satışına, eləcə də elektron xidmətlərin göstərilməsinə aidiyyəti olan bütün əməliyyatlardan ƏDV ödəməyə borcudur. Qanun layihəsinin qəbulu yerli şirkətlər ilə Rusiya ərazisində internet vasitəsilə biznes aparan xarici təşkilatların mövqelərini bərabərləşdirməyə yönəldilib. Bundan əlavə, siyahıya reklam sahəsində xidmətlər, pullu elanların yerləşdirilməsi, video və audio materiallardan istifadə, elektron resursların satışı və s. də daxildir.

Rusiyanın Vergi Məcəlləsinə «Elektron xidmətlər» anlayışı əlavə ediləcək və həmin xidmətlərin siyahısı açıqlanacaq. Qanun layihəsinin müddəalarına əsasən, bu cür xidmətlərin göstərilmə yeri onun alıcısının yaşadığı ərazi hesab ediləcək. ƏDV ödəyicisi olan xarici təşkilatlarla əlaqə Rusiya Federal Vergi Xidmətinin saytı vasitəsilə həyata keçiriləcək. Uçota durmaq üçün vergi ödəyicisi sadə elektron formanı dolduracaq, bundan sonra ona VÖEN veriləcək və ƏDV ödəyicisinin «şəxsi kabinetinə» giriş imkanı yaradılacaq. Bundan sonra isə bəyannamələrin təqdim edilməsi, məktublarnın göndərilməsi və qəbulu «şəxsi kabinet» vasitəsilə həyata keçiriləcək.

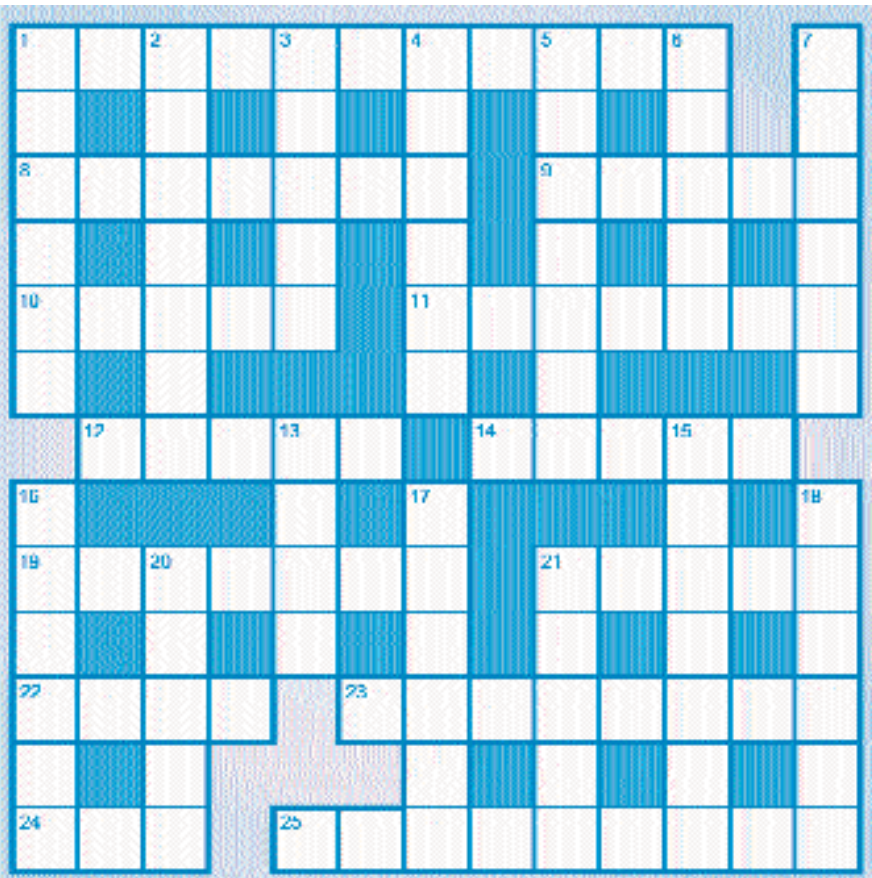
BVF İrlandiyanı vergi sistemini tarazlaşdırmağa çağırır

Beynəlxalq Valyuta Fondunun (BVF) İrlandiya hökumətinə müraciətində ölkədə iş yerlərinin dəstəklənməsi üçün vergi sisteminin tarazlaşdırılması xahiş edilmişdir: «Vergi qoymanın optimallaşdırılması büdcəyə əhəmiyyətli məbləğdə daxilolmaların cəlb edilməsinə və yeni iş yerlərinin açılmasına şərait yaradacaq. Tarazsızlığa səbəb olan birbaşa vergilərdən əməkhaqqı az olan şəxslər üçün universal sosial rüsumların daha aşağı dərəcələrlə

gəlir vergisinə çevrilməsi yolu ilə birbaşa vergilərdən asılılığı azaltmaq zəruridir. Bu, orta gəlirli ev təsərrüfatlarının vergi yükünün azaldılmasına, qadınların əmək bazarında iştirakının genişləndirilməsinə və aşağı ixtisaslı işçilərin işsizlikdən yaxa qurtarmasına kömək edə bilər».

BVF-nin müraciətində qeyd olunmuşdur ki, birbaşa vergilərdən aşağı büdcə daxilolmalarını vahid ƏDV-nin tətbiqi hesabına kompensasiya etmək mümkündür.

krossvord

Yuxarıdan aşağı: 1.Riyaziyyatçı alim, Kaliforniya Universitetinin professoru; 2.Futbolda vəziyyət; 3.Pişikimilər fəsiləsinin qar bəbirləri cinsinə aid heyvan növü; 4.Qədim Roma memarlığında kirayə üçün nəzərdə tutulan çoxmərtəbəli yaşayış evi; 5.Hicri təqvimində aylardan biri; 6.RF-nin Kalininqrad vilayətində şəhər; 7.Yamaykada 290 km şimal-qərbdə yerləşən ada; 13.Avropanın əksər ölkələrinin ümumi pul vahidi; 15.Formula-1-in alman pilotu; 16.Kiçik Asiyada antik şəhər; 17.Tibdə, xüsusilə psixiatriyada hərəkət pozğunluğunun bir növü. Hərəkətsizlik, taqətsizlik, halsızlıq, qıçığa qarşı reaksiya sönlüklüyü; 18.Bir sıra ölkələrdə xırda pul vahidi; 20.Xəzər dənizində yerləşən, Azərbaycana məxsus ada; 21.Polineziya xalqı. **Soldan sağa:** 1.Elektrik dövrəsində gərginliyi sabit saxlayan yarım-keçirici cihaz; 8.İctimai nəqliyyat növü; 9.Qıpçaq əsilli Qızıl Orda sərkərdəsi; 10.Yunanstanın cənub-qərbində şəhər; 11.İsveçrənin cənub-qərbində şəhər; 12.Azərbaycan kinorejissoru, ssenaristi, Azərbaycan SSR Dövlət mükafatı laureatı (1978), Azərbaycanın xalq artisti. «Bir cənub şəhərində», «Babək», «Nizami» kimi populyar filmlərin rejissorunun adı; 14.Heyvan növü; 19.Orta əsrlərdə Avropada əmlakın (əsas etibarilə torpaq mülkiyyətinin) yalnız böyük oğula, ya da nəslin ağsaqqalına keçməsi haqda varislik qaydası; 21.Tamıma-maq və ya müdafiə məqsədi ilə üzə geyinilən əşya; 22.RF-nin Yaroslavl vilayətində çay; 23.Mübahisə, müzakirə, disput və s.

«Bir cənub şəhərində» filmindən epizod

zamani birinin fikrinə, mülahizəsinə etiraz, yaxud onları təkzib edən şəxs; 24.Hər tərəfdən su ilə əhatə olunmuş, təbii yolla yaranan quru torpaq sahəsi; 25.İngiltərənin mərkəzi-qərb bölgəsində şəhər.

Tərtib etdi: Rafael

Qəzetimizin ötən nömrəsində getmiş krossvordun cavabları:

Yuxarıdan aşağı: 1.Driada; 2.Klarnet; 3.Pioni; 4.Takoma; 5.Aktiv; 6.Dəvəçi; 9.Elti (dağ); 13.Çula (xaqan); 15.Ekvador; 16.Akkord; 17.Əzrail; 18.Plenum; 20.Tapir; 21.Stayn (Getruda). **Soldan sağa:** 1.Dekorator; 5.Aid; 7.Ivanovka; 8.Stiv (Cobs); 10.Dendi; 11.Maleviç (Kazimir); 12.İtoçu; 14.Diler; 19.Kataliz; 21.Sevil (Zeynalova); 22.Olpa; 23.Qabardın; 24.Dər; 25.Palindrom.

idman

Güləşçilərimiz Qran-pri turnirini əla nəticələrlə başa vurdular

İyulun 2-də Almaniyanın Dortmund şəhərində sərbəst və yunan-Roma güləşi üzrə Qran-pri turnirində start verilib. İlk yarış günündə 65, 74, 86 və 97 kiloqram çəkidə sərbəst, 66, 75, 85 və 98 kiloqram çəkidə yunan-Roma güləşçiləri mübarizə aparıblar. Güləşçilərimiz günü 4 qızıl və 1 gümüş medalla başa vurublar.

Yunan-Roma güləşi yarışlarındakı təmsilçimiz Rafiq Hüseynov (75 kq) İsveç, Çexiya və ABŞ-dan olan rəqiblərini tam üstünlüklə məğlub edərək finala yüksəlib. O, finalda Rusiya təmsilçisi Çingiz Labazanovla gərgin keçən görüşü qalib başa vurub və turnirin qızıl medalını qazanıb.

Sərbəst güləş yarışlarında 65 kiloqram çəki dərəcəsinə mübarizə aparan Olimpiya çempionumuz Toğrul Əsgərov mübarizəyə 1/4 finaldan başlayıb və ardıcıl olaraq Almaniya və Türkiyədən olan rəqiblərini məğlub edərək finala yüksəlib. Həllədiçi görüşdə ABŞ təmsilçisi Frank Molinaronu məğlub edən Toğrul turnirin qızıl medalına sahib olub. Yarışda 86 kiloqram çəkidə mübarizə aparan Nurməhəmməd Hacıyev ardıcıl olaraq Belarus, Almaniya və Polşadan olan idmançılar üzərində inamlı qələbə qazanaraq finala yüksəlib. Olimpiya çempionumuz Şərif Şərifov isə finala qədər

Mötəbər turnirdə 7 qızıl, 2 gümüş medal qazanan Azərbaycan güləşçiləri «Rio-2016»-ya ciddi hazırlaşdıqlarını nümayiş etdirdilər

Almaniya, ABŞ və Qazaxıstanın rəqiblərini üstələyib. Şərif Şərifovun zədə səbəbindən final görüşünə çıxarmaması ilə Nurməhəmməd Hacıyev turnirin qızıl medalına yiyələnib. Turnirdə 97 kiloqramda mübarizə aparan komandamızın kapitanı Xetaq Qazyumov da bütün rəqiblərini üstələyərək finala yüksəlib. Fransa və Türkiyədən olan rəqiblərini asanlıqla üstələyən Xetaq yarımfinalda sonuncu dünya çempionu - ABŞ təmsilçisi Kyle Snyderlə qarşılaşıb. Gərgin keçən görüş güləşçimizin üstünlüyü ilə başa çatıb. Xetaq Qazyumov finalda Polşa təmsilçisi Radoslav

Baran ilə görüşü də qalib başa vurub və turnirin qızıl medalını qazanıb.

Turnirin ikinci - sonuncu günündə 57, 61, 70 və 125 kiloqram çəki dərəcəsinə sərbəst güləşçilər yarışıb. Pəhləvanlarımız günü üç qızıl və bir gümüş medalla başa vurublar. 61 kiloqram çəki dərəcəsinə mübarizə aparan Hacı Əliyev yarışa dördüncü final mərhələsindən start verib. Özbəkistan və Almaniya'dan olan rəqiblərini böyük fərqlə üstələyən güləşçimiz finala yüksəlib. Son görüşdə Polşadan Krustof Bienkovskini də üstələyən H.Əliyev turnirin qızıl medalını qazanıb. Digər güləşçimiz Gitino-maqomed Hacıyev (70 kq) Türkiyə və Qazaxıstanın rəqiblərindən güclü olub və finala yüksəlib. Finalda Almaniya təmsilçisi Vickel Lenardı da məğlub edən güləşçimiz turnirin qızıl medalına yiyələnib. Cəmaləddin Məhəmmədov (125 kq) isə komanda yoldaşlarından fərqli olaraq bir görüş artıq keçirib. Mübarizəyə

səkkizdəbir finaldan qoşulan idmançımız Qazaxıstan, Ukrayna və Polşadan olan rəqiblərini məğlub edib. Finala yüksələn təmsilçimiz son görüşdə Qazaxıstan idmançısı Daulet Şabanbayla qarşılaşıb. Rəqibini məğlub edən C.Məhəmmədov fəxri kürsünün ön yüksək pilləsinə qalxıb. Yarışda 57 kiloqram çəkidə mübarizəyə qoşulan Mircəlal Həsənzadə də yarışa dördüncü finaldan başlayıb. Güləşçimiz ardıcıl olaraq Almaniyanın iki idmançısını məğlub edib və finala yüksəlib. Finalda ABŞ idmançısı Denis Daniello uduzmuş güləşçimiz gümüş medalla kifayətlənib.

Milli komandamız Avropa Liqasının qalibidir

İyulun 3-də qadın voleybolçulardan ibarət Azərbaycan millisi Avropa Liqasının final mərhələsi çərçivəsində Bakı İdman Sarayında Slovakiya yığması ilə qarşılaşıb. İtaliyalı baş hakim Giorgio Qnaninin idarə etdiyi oyunun ilk seti millimizin 25:15 hesablı üstünlüyü ilə başa çatıb. İkinci setdə də voleybolçularımız fərqləniblər - 25:22. Üçüncü setdə Azərbaycan voleybolçuları 25:20

hesabı ilə qalib gələrək matçın taleyini həll ediblər. Bununla da görüş Azərbaycan millisinin 3:0 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb.

Qeyd edək ki, komandalar arasında iyulun 30-da Slovakiyada keçirilən ilk oyunda millimiz 3:1 hesabı ilə qalib gəlmişdi. İki görüşün nəticəsinə görə, Azərbaycan millisi Avropa Liqası yarışlarının qalibi olub.

İbrahimoviç «Mançester Yunayted»də...

İsveç yığması və Fransanın PSJ futbol klubu ilə bu mövsüm yollarını ayıran Zlatan İbrahimoviç artıq İngiltərə nəhənginin formasını geyinəcək. «Mançester Yunayted» klubu 35 yaşlı isveçli futbolçu ilə müqavilə imzaladığını rəsmən açıqlayıb. Hələ ki, İngiltərə klubu ilə birillik müqaviləyə qol çəkən İbrahimoviç yenedən Joze Mourinyonun rəhbərliyi altında çıxış edəcək. Onlar İtaliyanın «Inter» komandasında da birgə olub, ölkə çempionluğunu qazanıblar. Qeyd edək ki, Zlatan karyerası çərçivəsində dörd ölkədə - Fransa ilə yanaşı, Hollandiyada «Ayaks»la, İtaliyada «Yuventus», «Inter» və «Milan»la, İspaniyada «Barselona» ilə çempion olub.

mozaika

Təbiətə qarşı cinayətlərlə mübarizə gücləndirilir

ekologiya

BMT-nin dəstəklədiyi tərəfdaşlıq fondu çərçivəsində vəhşi təbiət obyektlərinin qeyri-leqal ticarətinə qarşı qlobal mübarizə proqramının maliyyələşdirilməsinə əlavə 40 milyon ABŞ dolları ayırmaq qərara alınıb. Vəsait Afrika və Asiyanın 19 ölkəsində brakonyerliyə və qaçaqmalçılığa qarşı mübarizə tədbirlərinə yönəldiləcək.

Qlobal Ekologiya Fondunun təsdiq etdiyi bu qərarın icrasına vəsait BMT İnkişaf Proqramı, Dünya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, Beynəlxalq Təbiətin və Təbii Sərvətlərin Mühafizəsi Birliyi, habelə BMT-nin Ətraf Mühit Proqramı və Dünya Vəhşi Təbiəti Mühafizə Fondu tərəfindən ayrılacaq.

Qlobal Ekologiya Fondu 10 ölkədə - Botsvana, Kamerun, Efiopiya, Qabon, Hindistan, İndoneziya, Mozambik, Konqo Respublikası, Tanzaniya və Zambiyada ekoloji cinayətlərə qarşı mübarizəyə dair layihələrin maliyyələşdirilməsi haqqında qərarı təsdiq edib. Hazırda yardım alan ölkələrin siyahısına Əfqanıstan, Keniya, Malavi, Mali, Filippin, Cənubi Afrika Respublikası, Tailand, Vyetnam və Zimbabve kimi ölkələrin adları da əlavə olunub.

BMT Ətraf Mühit Proqramının

(UNEP) icraçı direktoru Ahim Ştayner deyib: «Təkcə heyvanlar və ekosistemlər deyil, insanlar da vəhşi təbiətə qarşı cinayətlərin qurbanı olub. Belə cinayətkar fəaliyyət iqtisadi bazanın dağılmasına, insan tələfatına gətirib çıxarıb».

UNEP-in ötən həftə təqdim edilən məruzəsində deyilir ki, əvvəlki hesablamalarla müqayisədə iqtisadi xarakterli cinayətlərin sayı bir il ərzində 26 faiz artıb. Hazırda bu sahədə qeyri-leqal ticarə-

tin gəlirləri artaraq 90-258 milyard ABŞ dollarına çatıb, halbuki 2014-cü ildə 70-213 milyard ABŞ dolları civarında idi.

Təbiət əleyhinə cinayətlər nəticəsində öldürülən gəmiricilərin 3 milyard ABŞ dolları səviyyəsində qiymətləndirilən qanunsuz atıcı silah ticarətindən olan gəlirləri üstələyir. Yalnız narkotik qaçaqmalçılığı, pulun saxtalaşdırılması və insan alveri ilə məşğul olan cinayətkarlar daha böyük gəlir götürürlər.

Mobil qurğular bədəndən enerji alacaq

texnologiya

Çin və ABŞ alimləri insanın hərəkətindən elektrik enerjisi hasil etməyə imkan verən elastik qurğular hazırlayıblar.

Corciya Texnologiya İnstitutu, Sinxua Universiteti və Çin Elmlər Akademiyası əməkdaşlarının texnologiyasının əsasını elektrik ener-

jisini sürütmə ilə mexaniki işdən hasil edilən triboelektrik nanogeneratorlar təşkil edir. Əvvəllər hazırlanan oxşar qurğular sərt konstruksiyaya malik olduğu üçün iş üçün adi bədən hərəkətindən istifadə edə bilmirdilər. Alimlər bu problemi elektrod rolunda elas-

tik polimərə doldurulmuş keçirici mayenin (xörək duzu məhlulu) çıxış etdiyi triboelektrik nanogeneratorlar hazırlamaqla aradan qaldırmağa nail olublar. Triboelektrik yükün sıxlığını və effektiv sahəni artırmaq üçün polimerin daxili səthi təxminən 50 nanometr diametrlilik çıxıntılarla örtülüb. Belə generator 300 faizədək gərilmədə effektiv işləyə bilər, yüksək elastiklik isə onu istənilən formaya salmağa imkan verir.

Mütəxəssislər ümid edirlər ki, onların icad etdiyi texnologiya oksür daşınan qurğularda tətbiq ediləcək. Tədqiqat rəhbəri Çjon Lin Vanqın fikrincə, texnologiyadan, məsələn, bionik protezlərdə ötürücülərin enerji ilə təmini üçün istifadə etmək mümkün olacaq.

Nadir sənədlər və tanış olmayan səhifələr

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Günü ərəfəsində «Sputnik Azərbaycan»ın mətbuat mərkəzində «Azərbaycan ordusunun yaranmasına dair nadir sənədlər və az məlum olan səhifələr» mövzusunda mətbuat konfransı keçirilib. Tədbirdə Əməkdar iincəsənət xadimi, sənədli filmlər rejissoru Ziya Şıxlinski Azərbaycan Milli Ordusunun yaradılmasına həsr olunmuş «Çətin günlərin xronikası» sənədli filminin çəkilişlərindən və həmin dövrün Silahlı Qüvvələrə aid az məlum olan sənədlərdən söhbət açıb.

Filmə 1918-ci il hadisələrindən, Nuru Paşanın rəhbərliyi altında türk ordusunun Azərbaycanın köməyinə gəlməsindən söhbət açılır. Bildirilir ki, Birinci Dünya müharibəsi təzəcə qurtarmışdı, Rusiyada inqilabi hərəkat davam edirdi, cəbhədən qayıdan vəhşiləşmiş erməni dəstə-

ləri Bakının dinc əhalisinə divan tuturdular. Ermənilər həmin günlərdə Azərbaycanda 12 mindən çox adam öldürüblər. Türkiyə ordusu ölkədəki çətin vəziyyətə baxmayaraq, azərbaycanlı qardaşlarının köməyinə gəlib.

Filmə nadir sənədlərdən istifadə edilib, tarixin açılmamış səhifələri işıqlandırılıb. Rejissorun sözlərinə görə, film Azərbaycan Milli Ordusunun yaradılmasının 95-ci ildönümünə həsr edilib. Film üzərində iş maraqlı olub, bəzi lazımı sənədlər Moskvada, Kinofotoarxivdə aşkar edilib.

Sənədli filmin əhəmiyyəti danılmazdır. Bu, həqiqəti dünyaya və gənc nəsəl sənədlərin dili ilə çatdırmağa imkan yaradan canlı salnamədir. Ziya Şıxlinskiyin film-portretləri İsmayıl Şıxlı, İmran Qasımov, Yusif Məmmədliyev, Əliş Ləmbəranski və digər görkəmli şəxsiyyətlərə həsr olunub.

tarix

Sürətli və ucuz «Wi-Fi»

şabaka

«Google»nin baş şirkəti «Alphabet» məlumatların simsiz ötürülməsi texnologiyasını işləyib hazırlayıb. Bu texnologiya yüksək sürətli (saniyədə 1 GB qədər) və kabelli qoşulmadan daha ucuzdur.

Bu barədə açıqlama verən «Alphabet» şirkətinin icraçı direktoru Erik Şmidt bildirib ki, mükəmməl mikroproseslər və radiosiqnalların daha dəqiq

yönəldilməsi sayəsində internet kabelli versiyadan daha ucuz olacaq.

Nümayiş şəbəkəsini 2017-ci ildə Kanzas-Sitdə işə salmaq nəzərdə tutulur. Lakin şirkət bir neçə simsiz texnologiyaları sınaqdan çıxarıb. Onlardan bəziləri istifadəçilərdən siqnalların qəbulu üçün xüsusi cihazlar tələb edə bilər.

Müdrilər deyib ki...

«Özünə hörmət qoya bilməyən bədbəxt, özündən hədsiz razı olan isə - axmaqdır».

Gi de Mopassan (1850-1893)

